

РЕШЕНИЕ

29.12.2022

г.Зеленодольск

КАРАР

№ 245

Татарстан Республикасы
Зеленодольск муниципаль районнының «Олы Ачасыр авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенен жирдән файдалану һәм төзелеш алыш бару кагыйдәләрен раслау турында

«Зеленодольск муниципаль районанының архитектура һәм шәһәр төзелеше сәясәте идарәсе» МБУ житәкчесе П. Н. Сергеевның Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы «Олы Ачасыр авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенен жирдән файдалану һәм төзелеш алыш бару кагыйдәләрен раслау турында мәгълүматын тыңлаганнан һәм фикер алышканнан соң, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 32 статьясы, 2003 елның 6 октябрендәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы «Зеленодольск муниципаль районы» муниципаль берәмлеке Уставына таянып, жәмәгатьчелек белән фикер алышулар нәтижәләрен исәпкә алыш, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Советы **карап кылды:**

1. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районанының «Олы Ачасыр авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенен Жирдән файдалану һәм төзелеш алыш бару кагыйдәләрен (кушымта) расларга.

2. Олы Ачасыр авыл жирлеге Советына Олы Ачасыр авыл жирлеге Советының түбәндәге каарларын үз көчен югалткан дип танырга тәкъдим итәргә:

- «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районанының «Олы Ачасыр авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенен Жирдән файдалану һәм төзелеш алыш бару кагыйдәләрен раслау турында» 2013 елның 22 гыйнварындагы 118 номерлы.
- «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районанының «Олы Ачасыр авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенен 2013 елның

22 гыйнварындагы 118 номерлы Олы Ачасыр авыл жирлеге Советы каары белән расланган Жирдән файдалану һәм төзелеш алыш бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турында» 2017 елның 11 сентябрендәге 115 номерлы.

3. Элеге каарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чeltәренең Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составындагы Зеленодольск муниципаль районының мәгълүмати сайтында (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>) урнаштырырга.

4. Элеге каарның үтәлешен тикшереп торуны законлылық, хокук тәртибе, регламент һәм депутат этикасы буенча дайими комиссиягә йөкләргә.

**Зеленодольск муниципаль районны
Башлыгы, Советы рәисе**

М. П. Афанасьев

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗЕЛЕНОДОЛЬСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ «ОЛЫ
АЧАСЫР АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕ҆

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӘЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕ

1 нче том

**ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӘЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕНӘ
ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТӘРТИБЕ ҺӘМ КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ**

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӘЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГҮЙДӘЛӘРЕНЕҢ ДОКУМЕНТЛАР СОСТАВЫ

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Олы Ачасыр авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең жирдән файдалану һәм тәзелеш алыш бару кагыйдәләре документлары составына түбәндәгеләр керә:

1. Составындағы текст өлеши:

1 нче том. Жирдән файдалану һәм тәзелеш алыш бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү һәм куллану тәртибе;

2 нче том. Шәһәр тәзелешен зоналаштыру карталары. Шәһәр тәзелеше регламентлары.

2. Составындағы график өлеши:

Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар,

Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасы. Төррорияне маҳсус куллану шартлары булган зоналар.

3. Күшымта:

- Территориаль зоналар чикләре турындағы белешмәләр.

ЭЧТӘЛЕК

КЕРЕШ	4
I КИСӘК. ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӘЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГҮЙДӘЛӘРЕН КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ, ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӘЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГҮЙДӘЛӘРЕНӘ ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТУ ТӘРТИБЕ	5
I БҮЛЕК. Гомуми нигезләмәләр	5
1 статья. Жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару кагыйдәләрендә кулланыла торган төп тәшенчәләр.....	5
2 статья. Жирдән файдалану һәм тәзелеш кагыйдәләре, аларны керту, билгеләү һәм аларның составы.....	7
3 статья. Жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару турында мәғълүматның ачыклығы һәм һәркем файдалана алышык булуы.....	8
4 статья. Жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару кагыйдәләренең үз көченә керүе.....	8
5 статья. Жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару кагыйдәләрен бозган өчен жаваплылық.....	8
II БҮЛЕК. Жирле үзидарә органнары тарафыннан жирдән файдалануны һәм тәзелеш алып баруны җайга салу турында нигезләмәләр	9
6 статья. Жирле үзидарә органнары вәкаләтләре	9
7 статья. Жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару кагыйдәләре проектын әзерләү буенча комиссия.....	10
8 статья. Элек барлыкка килгән хокукларга кагылышлы гомуми нигезләмәләр	14
9 статья. ТERRITORIAL зоналар	14
10 статья. Шәһәр тәзелеше регламентлары һәм аларны куллану ОшибкаА! Закладка не определена	
III БҮЛЕК. Физик һәм юридик затлар тарафыннан жир кишәрлекләрен һәм капитал тәзелеш объектларын рәхсәт ителгән куллану тәрләрен үзгәрту турында нигезләмәләр	17
11 статья. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал тәзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану тәрләрен үзгәрту тәртибе	17
12 статья. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал тәзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рәвештә рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү тәртибе	18
13 статья. Капиталь тәзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен, ин чик параметрларыннан читкә тайпилуга рәхсәт бирү тәртибе	19
IV БҮЛЕК. Жирле үзидарә органнары тарафыннан территорияне планлаштыру документларын әзерләү турында нигезләмәләр	16
14 статья. Документларга гомуми таләпләр	16
15 статья. ТERRITORIAL планлаштыру документлары тәрләре	18
V БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару мәсьәләләре буенча жәмәгатьчелек белән фикер алышулар яки гавами тыңлаулар үткәру турында нигезләмәләр	19
16 статья. Жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару мәсьәләләре буенча жәмәгатьчелек белән фикер алышуларны яки гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәру буенча гомуми нигезләмәләр	19
VI БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турында нигезләмәләр	24
17 статья. Жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту тәртибе	24

КЕРЕШ

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Олы Ачасыр авыл җирлеге» муниципаль берәмлекенең Жирдән файдалану һәм төзелеш алыш бару кагыйдәләре (алга таба - Кагыйдәләр) - «Зеленодольск муниципаль районы» муниципаль берәмлекенең (алга таба - Зеленодольск муниципаль районы) Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациясе Жир кодексы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары, Зеленодольск муниципаль районы Уставы, «Олы Ачасыр авыл җирлеге» муниципаль берәмлеке уставы нигезендә эшләнгән норматив хокукий акты.

Әлеге Кагыйдәләр территориаль зоналарны, шәһәр төзелеше регламентларын, әлеге Кагыйдәләрне куллану һәм аларга җирле үзидарә органнарының гамәлдәге законнар, муниципаль хокукий актлары нигезендә үзгәрешләр керту тәртибен билгели, муниципаль берәмлек территориясен тәртипкә китерү, планлаштыру, тәзү һәм тәзекләндерү, торак төзелеше, җитештерү, социаль, инженер - транспорт инфраструктуралары, табигатьтән сакчыл файдалану программаларын үстерү максатларында «Олы Ачасыр авыл җирлеге» муниципаль берәмлеке территориясен (алга таба - муниципаль берәмлек, җирлек) рациональ файдалану шартларын тудыра.

**I КИСЕК. ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ
КАГЫЙДӘЛӘРЕН КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ, ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ
ТӨЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕНӘ ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТУ ТӘРТИБЕ**

I БҮЛЕК. Гомуми нигезләмәләр

**1 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш алыш бару кагыйдәләрендә
кулланыла торган төп төшөнчәләр**

Әлеге Кагыйдәләрдә түбәндәге төп төшөнчәләр кулланыла:

**жир кишәрлекеннән яисә капиталъ төзелеш объектыннан рәхсәт
ителгән файдалану төре** – жир кишәрлекеннән яисә капиталъ төзелеш объектыннан файдалануның мәмкин булган ысулы. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре рәхсәт ителгән файдалануның төп, шартлы рәхсәт ителгән, ярдәмче төрләрен үз эченә ала һәм вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан расланган жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә билгеләнә;

**жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рәхсәт
ителгән файдалануның ярдәмче төрләре** - жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре, алар белән бергә башкарыла торган рәхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы рәхсәт ителгән төрләренә карата ёстәмә буларак қына рәхсәт ителә. Жир кишәрлекеннән рәхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрен куллану рәхсәт ителми. Рәхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре шәһәр төзелеше регламентлары составында яки рәхсәт ителгән жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалануның төп яки шартлы рәвештә рәхсәт ителгән төре классификаторында, аларны күчерү нәтижәсендә рәхсәт ителә;

шәһәр төзелешен зоналаштыру - территориаль зоналарны билгеләү һәм шәһәр төзелеше регламентларын билгеләү максатларында муниципаль берәмлекләр территорияләрен зоналаштыру;

шәһәр төзелеше регламенты - рәхсәт ителгән жир кишәрлекләреннән файдалануның тиешле территориаль зона чикләре чикләрендә билгеләнә торган төрләре, жир кишәрлекләре ёстендә һәм астында булган барлык төрләр белән бер дәрәҗәдә, һәм аларны төзү барышында һәм киләчәктә капиталъ төзелеш объектларын эксплуатацияләүдә кулланыла торган жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм капиталъ төзелеш объектларын үзгәртеп кору, рәхсәт ителгән төзелешнең ин чик параметрлары, жир кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларын куллануны чикләү, шулай ук территорияләрне комплекслы үстерү буенча эшчәнлекне гамәлгә аширу күздә тотылган территорияләргә карата да, тиешле территорияне коммуналъ, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин итүнең минималь рәхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм халык өчен күрсәтелгән объектларның территориаль үтемлелеге максималь дәрәҗәдә рәхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре;

Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын әзерләү комиссиясе - Кагыйдәләр әзерләүне оештыру, аларга үзгәрешләр керту, гавами тыңлаулар уздыруны әзерләү һәм Кагыйдәләрне әзерләү комиссиясе турындағы нигезләмә нигезендә башка мәсьәләләрне хәл итү максаты белән законнар, муниципаль хокукий актлар нигезендә төзелә торган даими эшләүче коллегиаль орган

линия объектлары - электр тапшыру линияләре, элемтә линияләре (шул исәптән чыбык-чабык корылмалары), торба үткәргечләр, автомобиль юллары, тимер юл линияләре һәм башка шундый корылмалар;

төзелешнең максималь проценты - төзелеш алыш барылырга мәмкин булган, барлық җир кишәрлекенең мәйданына карата, җир кишәрлекенең суммар мәйданы нисбәте(%);

бинаның, төзелешнен, корылмаларның җир кишәрлеге чигеннән минималь чигенеше - җир кишәрлекенең чиге һәм бина, төзелеш яки корылма арасындагы ераклык;

капиталь булмаган төзелмәләр, корылмалар-җир белән ныклы бәйләнеше булмаган һәм конструктив характеристикалары аларны күчерергә һәм (яисә) демонтаж ясарға һәм алга таба төзелешләрнең, корылмаларның (шул исәптән киоскларның, навеслар һәм башка шундый корылмаларның) төп характеристикаларын үзгәртмичә һәм билгеләнешенә тулысынча зыян китермичә жыю мәмкинләгә бирә торган корылмалар, төзелмәләр.

капиталь төзелеш объектлары - биналар, төзелешләр, корылмалар, төгәлләнмәгән төзелеш объектлары, капиталь булмаган төзелешләр, корылмалар һәм җир кишәрлекләренең аерым үңайлыкларыннан тыш (түшәү, каплау һәм башкалар);

җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләре - әлеге эшчәнлек төрләрен һәм шәһәр төзелеше регламентлары составындагы объектларны тиешле территориаль зоналарга карата күчерү нәтижәсендә мәмкин булган җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре;

индивидуаль торак төзелеше объекты - гражданнар тарафыннан мондый бинада яшәү белән бәйле көнкүреш һәм башка ихтыяжларны канәгатьләндерү өчен билгеләнгән бүлмәләрдән һәм ярдәмче куллану биналарыннан торган һәм күчемсез мәлкәтнең мәстәкыйль объектларына булу өчен билгеләнмәгән, җир өсте катлары саны өчтән, биеклеге егерме метрдан артмаган аерым бина.

җир кишәрлекләренең, капиталь төзелеш объектларының хокук ияләре - милекчеләр, җирдән файдаланучылар, җир хужалары һәм җир кишәрлекләрен, капиталь төзелеш объектларын арендага алучылар, аларның вәкаләтле затлары;

җир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүненең, реконструкцияләүнең ин чик параметрларыннан тайпылууга рәхсәт биры – җир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре, шул исәптән аларның мәйданы; биналар, корылмалар, корылмалар төзү рәхсәт ителә торган урыннарны билгеләү максатыннан җир кишәрлекләре чикләреннән читтә биналар, төзелмәләр, корылмалар төзү тыелган минималь чигенүләр ; биналар, төзелешләр, корылмалар катларының чик саны яисә чик биеклеге; тиешле территориаль зоналарга карата шәһәр төзелеше регламентлары нигезендә билгеләнә торган җир кишәрлекләре чикләрендә төзелешнең максималь проценты

гавами сервитут - Россия Федерациясе законы яисә башка норматив хокукый акты, Россия Федерациясе субъектының норматив хокукый акты, җирле үзидарә органының норматив хокукый акты белән билгеләнгән җир кишәрлекенән, үзенә карата билгеләнә торган җир кишәрлекләрен тартып алмыйча гына, чикләнгән файдалану хокуку.

гавами тыңлаулар, җәмәгатьчелек белән фикер алышулар - законнарда билгеләнгән очракларда җирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектлары буенча фикер алышуда катнашу өчен муниципаль берәмлек (җәмәгатьчелек) халкының хокукларын гамәлгә ашыру рәвеше;

капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүненең, реконструкцияләүнең ин чик параметрларыннан тайпылууга рәхсәт биры - -

Россия Федерациисе Шәһәр төзелеше кодексының 40 статьясы таләпләре нигезендә бирелә торган, жир кишәрлеге иясенә капиталь төзелеш объектларын төзүне, реконструкцияләүне гамәлгә ашыру, шулай ук аларны капиталь ремонтлауга тиешле территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен иң чик параметрларыннан читкә тайпилуга хокук бирә торган документ

жир кишәрлекеннән яисә капиталь төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү - Россия Федерациисе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясы таләпләре нигезендә бирелә торган, жир кишәрлекләренә хокукка ия булучыларга жир кишәрлекеннән, капиталь төзелеш объектыннан тиешле территориаль зона өчен шартлыча рөхсәт ителгән урыннар арасыннан файдалану төрен сайлау хокуқын бирә торган документ;

капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләү (линия объектларыннан тыш) - капиталь төзелеш объекты параметрларын, аның өлемшләрен (биеклекләрне, катлар санын, мәйданын, күләмн)узгәртү, шул исәптән капиталь төзелеш объектына естәмә төзү, үзгәртеп кору, киңәйтү, шулай ук бинаның ныклығын тәэммин итә торган төзелеш конструкцияләрен алыштыру һәм (яки) торғызу, аерым элементларын мондый конструкцияләрнең шундый ук яисә башка яхшырак булган конструкцияләрнең элементлар күрсәткечләренә алмаштыру һәм (яисә) өлеге элементларны торғызудан тыш;

территориаль зоналар - жирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрендә чикләр билгеләнгән һәм шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнгән зоналар;

гомуми файдаланудагы территорииләр - чикләнмәгән затлар даирәсенең тоткарлыксыз файдалана торган территорииләре (шул исәптән мәйданнар, урамнар, узу юллары, яр буйлары, гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе полосалары, скверлар, бульварлар).

жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төрләре - Россия Федерациисе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясында билгеләнгән тәртиптә рөхсәт алу шарты белән, өлеге эшчәнлек төрләрен һәм шәһәр төзелеше регламентлары составындагы объектларны тиешле территориаль зоналарга карата күчерү нәтижәсендә мәмкин булган жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре.

2 статья Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренен кереш нигезе, роле һәм составы

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Олы Ачасыр авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре Зеленодольск муниципаль районаны жирле үзидарә органының норматив хокукий акты статусына ия. Өлеге Кагыйдәләр Россия Федерациисе Шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациисе Жир кодексы нигезендә « Олы Ачасыр авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә (алга таба - муниципаль берәмлек, жирлек) жирдән файдалануны һәм төзелеш алып баруны җайга салу системасын кертәләр.

Өлеге Кагыйдәләр түбәндәге максатларда эшләнде:

- 1) муниципаль берәмлек территориясен тотрыклы үстерү, әйләнә-тире мохитне һәм мәдәни мирас объектларын саклап калу өчен шартлар тудыру;
- 2) муниципаль берәмлек территориясен планлаштыру өчен шартлар тудыру;

3) физик һәм юридик затларның, шул исәптән җир кишәрлекләре һәм капитал тәзелеш объектларының хокук ияләренең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэммин итү;

4) инвестицияләр жәлеп иту өчен шартлар тудыру, шул исәптән җир кишәрлекләрнән һәм капитал тәзелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән иң нәтижәле тәрләрен сайлау мәмкинлеге бирү юлы белән.

3. Әлеге Кагыйдәләр тубәндәгеләр белән беррәттән кулланыла:

- Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнарының норматив хокукий актлары;
- «Зеленодольск муниципаль районы», «Олы Ачасыр авыл җирлеге» муниципаль берәмлекләренең норматив хокукий актлары;
- шәһәр тәзелешен проектлау нормативлары;
- техник регламентлар;
- норматив техник документлар.

4. Әлеге Кагыйдәләр составына тубәндәге документлар керә:

Текст өлеше:

Кереш;

-1 том Ҙирдән файдалану һәм тәзелеш алыш бару кагыйдәләрене үзгәрешләр кертү һәм куллану тәртибе;

-2 том Шәһәр тәзелешен зоналаштыру карталары. Шәһәр тәзелеше регламентлары.

График өлеш:

Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасы. ТERRITORIAL зоналар;

Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасы. ТERRITORIЯNE махсус куллану шартлары булган зоналар.

Күшымта:

- ТERRITORIAL зоналар чикләре турындагы белешмәләр.

5. Әлеге Кагыйдәләр «Олы Ачасыр авыл җирлеге» муниципаль берәмлеке территориясендә шәһәр тәзелеше эшчәнлеген җайга салучы һәм контрольдә тотучы вазыйфаи затлар тарафыннан дәүләт хакимиите органнары, җирле үзидарә органнары, физик һәм юридик затлар тарафыннан үтәү өчен мәжбүри.

3 статья. Ҙирдән файдалану һәм тәзелеш алыш бару турында мәгълүматның ачыклығы һәм һәркем файдалана алышлык булуы

1. Әлеге Кагыйдәләр, составына керүче барлық картографик һәм башка документларны да кертеп, барлық физик һәм юридик затлар, шулай ук вазыйфаи затлар, дәүләт хакимиите органнары һәм җирле үзидарә органнары өчен ачык булып торалар.

2. Зеленодольск муниципаль районның җирле үзидарә органнары әлеге Кагыйдәләр белән танышу мәмкинлекен тубәндәгечә тәэммин итәләр:

- җирле үзидарә органнарының норматив хокукий актларын рәсми бастырып чыгару (халыкка җиткерү), башка рәсми мәгълүмат өчен билгеләнгән тәртиптә әлеге Кагыйдәләрне бастырып чыгару (халыкка җиткерү), һәм муниципаль берәмлекнең «Интернет» челтәрендәге рәсми сайтында урнаштыру юлы белән;

- территориаль планлаштыруның Федераль дәүләт мәгълүмат системасында Кагыйдәләр урнаштыру юлы белән;

- муниципаль берәмлек территориясендә җирдән файдалануны һәм тәзелеш алыш баруны җайга салу мәсьәләрәндә катнашучы органнарда һәм оешмаларда әлеге Кагыйдәләр белән тулы комплектта танышу мәмкинлеге тудыру юлы белән;

- физик һәм юридик затларга әлеге Кагыйдәләрдән өзөмтәләр, шулай ук картографик материалларның кирәклө күчermәләрен һәм җирдән файдалану һәм

төзелеш алып бару шартларын характерлаучы аерым жир кишәрлекләренә һәм планировка структурасы элементларына карата аларның фрагментларын бирү юлы белән. Әлеге материаллар югарыда курсәтелгән затларга язмача рәсми мәрәҗәгать буенча бирелә. Курсәтелгән хезмәтләрнең бәясе Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә билгеләнә.

4 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренең үз көченә керүе

Әлеге Кагыйдәләр жирле үзидарә органнарының норматив хокукый актларын рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен билгеләнгән тәртиптә рәсми басылып чыккан (халыкка житкерелгән) мизгелдән үз көченә керә.

Кагыйдәләр, зуррак юридик көчкә ия булган хокукый актларга каршы килми торган өлеменде, гамәли көчендә.

5 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен бозган өчен җаваплылык

Әлеге Кагыйдәләрне бозган өчен физик һәм юридик затлар, шулай ук вазыйфаи затлар Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары нигезендә җавап тоталар.

II БҮЛЕК. Жирле үзидарә органнары тарафыннан жирдән файдалануны һәм төзелеш алып баруны жайга салу турында нигезләмәләр

6 статья. Жирле үзидарә органнары вәкаләтләре

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару өлкәндә жирле үзидарә органнарының вәкаләтләре «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Олы Ачасыр авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы, Зеленодольск муниципаль районы Уставы нигезендә билгеләнә.

2. «Олы Ачасыр авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге (алга таба - жирлек Советы) жирле үзидарәсенең жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару өлкәндәгә вәкаләтле органы вәкаләтләренә тубәндәгеләр керә:

- жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен, шул исәптән жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләрне (өстәмәләрне) раслау;

- жирлектә шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын раслау.

3. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару өлкәндә «Олы Ачасыр авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең (алга таба - Жирлек башкарма комитеты) жирле үзидарә башкарма органы вәкаләтләренә тубәндәгеләр керә:

- территорияне планлаштыру документларын өзөрләүне һәм раслауны тәэммин иту (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында, башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш);

- жирлектә шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын өзөрләүне тәэммин иту.

4. Зеленодольск муниципаль районы (алга таба - муниципаль район Советы) жирле үзидарәсенең жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару өлкәндәгә вәкаләтле органы вәкаләтләренә тубәндәгеләр керә:

- муниципаль районны шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын раслау.

5. Зеленодольск муниципаль районның (алга таба - муниципаль районның Башкарма комитеты) жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару өлкәндәгә жирле үзидарә башкарма органы вәкаләтләренә тубәндәгеләр керә:

- территорияне планлаштыру документларын раслау (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очракларда);

- муниципаль район территориясендә гамәлгә ашырыла торған шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәэмүн итүнең мәгълүмат системасын алып бару;
- муниципаль ихтыяжлар өчен муниципаль район чикләрендә жир кишәрлекләрен резервлау һәм кулланудан алу;
- төзелешкә рәхсәт биры (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш);
- жир кишәрлекеннән яисә капиталь төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рәхсәт ителгән төренә рәхсәтләр биры;
- капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзелешнең реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуға рәхсәт биры.
- муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан жир кишәрлекләрендә индивидуаль торак төзелеше объектларын, бакча йортларын төзүне, реконструкцияләүне гамәлгә ашырганда хәбәрнамәләр жибәрү (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш);
- муниципаль ихтыяжлар өчен муниципаль район чикләрендә жир кишәрлекләрен резервлау һәм кулланудан алу;
- жирлек чикләрендә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру;
- рәхсәтсез төзелешне жимерү турында йә рәхсәтсез корылманы жимерү турында карап кабул иту яисә аны граждан законнарында каралган очракларда билгеләнгән таләпләргә туры китерү, рәхсәтсез корылманы жимерүне гамәлгә ашыру яисә аны, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очракларда, билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында карап кабул иту.

7 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проектын әзерләү буенча комиссия

1. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проектын әзерләү комиссиясе (алга таба - Комиссия) Зеленодольск муниципаль района Башкарма комитеты каршындагы дайими эшләүче координацион-консультатив орган булып тора.

2. Комиссия үз эшчәнлеген Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодесы, Комиссия турында Башкарма комитет, әлеге Кагыйдәләр белән расланган нигезләмә нигезендә гамәлгә ашыра.

3. Комиссия:

- жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәрне карый;
- Башкарма комитет житәкчесенә Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү яисә Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәрне кире кагу турында тәкъдимнәр әзерли;
- жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару мәсьәләләре буенча гавами тыңлаулар уздыруны оештыра;
- жир кишәрлекеннән яисә капиталь төзелеш объектыннан файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт биры турындагы гаризаны карый;
- капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзелешнең реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуға рәхсәт биры турындагы гаризаны карый;
- әлеге Кагыйдәләрне гамәлгә ашыруга һәм куллануга бәйле муниципаль хокукый актлар проектларын, башка документларны әзерләүне оештыра;
- кирәклө мәгълүматны соратып ала;
- башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

8 статья. Элек барлыкка килгэн хокукларга қагылышлы ғомуми нигезләмәләр

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару мәсьәләләре буенча жирлекнең әлеге Кагыйдәләрен гамәлгә кертугә кадәр кабул ителгән муниципаль һәм башка хокукуй актлары әлеге Кагыйдәләргә каршы килми торган өлештә кулланыла.

2. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре гамәлгә кергәнчे яисә әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертелгәнче, законлы нигезләрдә булган жир кишәрлеге яисә капиталь төзелеш объекты тубәндәге очракларда әлеге Кагыйдәләргә туры килми:

а) аларның рәхсәт ителгән файдалану тәре (тәрләре) тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рәхсәт ителгән куллану тәрләре исемлегенә көрмәсә;

б) жир кишәрлекенән күләмнәре тиешле территория зонасының шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән жир кишәрлекенән иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләменә туры килмәсә;

в) капиталь төзелеш объектының жир кишәрлекен тәзу параметрлары яисә параметрлары тиешле территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен иң чик параметрларына туры килмәсә;

г) жир кишәрлеге яисә капиталь төзелеш объекты жир кишәрлекенән яисә капиталь төзелеш объектыннан рәхсәт ителгән файдалану тәре (тәрләре) тыелган территориядән файдалануның маҳсус шартлары булган зона чикләрендә урнашса.

3. Әлеге статьяның 2 өлешендә курсәтелгән күчемсез милек объектларыннан файдалану Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясындағы 8-10 өлешләре нигезендә билгеләнә:

3.1. Шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган жир кишәрлекләре яисә капиталь төзелеш объектлары, рәхсәт ителгән файдалану тәрләре, иң чик (минималь һәм (яисә) максималь үлчәмнәре һәм чик параметрлары шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган жир кишәрлекләре яисә капиталь төзелеш объектларын куллану кеше тормышы яисә сәламәтлеге, әйләнә-тире мохит өчен, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч булган очраклардан тыш, аларны шәһәр төзелеше регламентына туры китерү сргы билгеләмичә файдаланырга мөмкин.

3.2. Әлеге статьяның 3.1 өлешендә курсәтелгән капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләү мондый объектларны шәһәр төзелеше регламентына туры китерү юлы белән яисә аларның рәхсәт ителгән төзелешнен иң чик параметрларына туры килмәвен киметү юлы белән генә гамәлгә ашырылырга мөмкин. Күрсәтелгән жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану тәрләрен үзгәрту аларны жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән тәрләренә туры китерү юлы белән гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3.3. Әлеге статьяның 3.1 өлешендә курсәтелгән жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалану кеше тормышы яисә сәламәтлеге, әйләнә-тире мохит, мәдәни мирас объектлары өчен дәвам иткән һәм куркыныч янаган очракта, федераль законнар нигезендә мондый жир кишәрлекләрен һәм объектларны куллануга тыю салынырга мөмкин.

9 статья. Территориаль зоналар

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен әзерләгәндә территориаль зоналар чикләре түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

- бер территориаль зона чикләрендә гамәлдәге һәм планлаштырыла торган жир кишәрлекләрен куллану мөмкинлекләрен берләштерүне;

- жирлекнең генераль планы, муниципаль районның территориаль планлаштыру схемасы белән билгеләнгән функциональ зоналар һәм аларның планлаштырылган үсеш параметрларын;

- барлыкка килгән территорияне планлаштыру һәм гамәлдәге жирдән файдалануны;

- төрле категориядәге жирләрнең чикләре планлаштырыла торган үзгәрешләрне;

- катнаш жир кишәрлекләрендә урнашкан капитал төзелеш объектларына зыян китерү мөмкинлеген булдырмауны;

- мәдәни мирас объектларын саклау зоналары проектларын.

2. Территориаль зоналарның чикләре түбәндәгечә билгеләнергә мөмкин:

- карши юнәлештәге транспорт агымнарын аерып тора торган магистральләр, урамнар, юллар линияләренә;

- қызыл сыйыклар буенча;

- жир кишәрлекләре чикләренә;

- муниципаль берәмлекләр чикләрендә торак пунктлар чикләренә;

- муниципаль берәмлекләр чикләренә, шул исәптән федераль әһәмияттәге

Казан шәһәрләрнең шәһәр эчендәге территорияләре чикләренә;

- табигый объектларның табигый чикләренә;

-башка чикләргә.

3. Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре территориаль зоналар чикләре белән туры килмәскә мөмкин.

4. Территориаль зоналар чикләре һәр жир кишәрлекенең бары тик бер территориаль зонага гына туры килү таләбенә җавап бирергә тиеш, чикләре жир законнары нигезендә территориаль зоналар чикләрен кисеп үтә ала торган жир кишәрлекененнән тыш.

5. Әлеге Кагыйдәләр белән һәр территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә.

10 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары һәм аларны куллану

1. Шәһәр төзелеше регламенты белән жир кишәрлекләренең хокукий режимы билгеләнә, жир кишәрлекләре өстенән һәм астында булган бар нәрсә кебек һәм аларны төзу һәм киләчәктә капитал төзелеш объектларын эксплуатацияләү процессында кулланыла.

2. Шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

- территориаль зона чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан фактта файдалануны;

- жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан гамәлдәге һәм планлаштырылган файдалануның төрле төрләренең бер территориаль зонасы чикләрендә яраштыру мөмкинлекләре;

- муниципаль берәмлекләрне территориаль планлаштыру документларында билгеләнгән функциональ зоналарның һәм аларның планлаштырыла торган үсеш характеристикаларын;

- территориаль зоналарның төрләрен;

- мәдәни мирас объектларын, махсус сакланыла торған табигать территорияләрен, башка табигать объектларын саклау таләпләрен.

3. Шәһәр төзелеше регламентында тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренә һәм капиталь төзелеш объектларына карата түбәндәгеләр күрсәтелә:

- жир кишәрлекләренең һәм капиталь төзелеш объектларының рәхсәт ителгән файдалану төрләре;

- жир кишәрлекләренең инчик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнең инчик параметрлары;

- Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торған жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү;

- территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм, шәһәр төзелеше регламенты кулланыла торған территория зonasы чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру караптан очракта, күрсәтгән объектларның халық өчен территориаль файдалана алу мөмкинлегенең максим аль мөмкин булган дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре.

4. Шәһәр төзелеше регламентының гамәли көче шәһәр төзелеше зоналары картасында билгеләнгән территориаль зона чикләрендә урнашкан барлык жир кишәрлекләренә һәм капиталь төзелеш объектларына тигез дәрәҗәдә кагыла.

5. Шәһәр төзелеше регламентының гамәли көче түбәндәге жир кишәрлекләренә кагылмый:

- Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына кертелгән ядкарьләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә, шулай ук мәдәни мирас объектлары ачыкланган ядкарьләр яисә ансамбльләр территорияләре чикләрендә һәм мәдәни мирас объектларын саклау турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә торған реставрация, консервацияләү, торғызу, ремонтлау һәм җайланмалар эчтәлеге, параметрлары турында карап кабул иткән территория чикләрендә;

- гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;

- линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм (яисә) линия объектлары белән тулы;

- файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән.

6. Тарихи жирлекләр территорияләренә, истәлекле урыннарга, дәвалау-сәламәтләндерү жирләренә һәм курортларга, территорияләрдән махсус шартлы зоналарга карата шәһәр төзелеше регламентлары Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә.

7. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми

- урман фонды жирләре өчен;

- ёске сулар белән капланган жирләр өчен;

- запас жирләр өчен;

- махсус сакланылыла торған табигать территорияләре жирләре өчен(дәвалау-савыктыру урыннары һәм курортлары жирләреннән тыш);

- авыл хужалыгы билгеләнешендәгә жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре өчен;

- махсус икътисадый зоналар һәм алгарышлы социаль-икътисадый үсеш территорияләре чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре өчен.

8. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәли көче кагылмый торған яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торған жир кишәрлекләрен куллану федераль законнар нигезендә башкарма хакимиятнең вәкаләтле федераль

органнары, Россия Федерациисе субъектлары башкарма хакимияте органнары яисә жирле үзидарәнен вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә.

Махсус икътисадый зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән файдалану махсус икътисадый зоналар белән идарә иту органнары тарафыннан билгеләнә.

Урман фонды жирләрен яки урман фонды жирләре составыннан жир кишәрлекләрен яисә махсус сакланыла торган табигать территорияләре чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләрен файдалану урман хужалығы регламенты, урман законнары, махсус сакланыла торган табигать территорияләре турындағы законнар нигезендә, Махсус саклана торган табигый территория турында нигезләмә белән билгеләнә.

III БҮЛЕК. Физик һәм юридик затлар тарафыннан жир кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларын рәхсәт ителгән куллану төрләрен үзгәрту турында нигезләмәләр

11 статья. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәрту тәртибе

1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның түбәндәге төрләре булырга мөмкин:

- рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләре;
- шартлы рәвештә файдалануның рәхсәт ителгән төрләре;
- рәхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре, рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләренә һәм шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләренә карата өстәмә сыйфатында гына рәхсәт ителә һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла.

2. һәр территориаль зонага карата жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре билгеләнә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән төп төрләрен билгеләү һәр территориаль зонага карата мәжбүри кулланылырга тиеш, ача карата шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә.

3. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның бер төрен мондый файдалануның башка төренә үзгәрту, техник регламентлар таләпләрен үтәү шарты белән, шәһәр төзелеше регламенты нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләрдән, дәүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләрдән тыш, жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмче төрләре хокук ияләре тарафыннан өстәмә рәхсәтләрдән һәм килештерүләрдән башка мөстәкыйль рәвештә сайлана.

5. Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәрту турындағы каарлар федераль законнар нигезендә мондый файдалануның башка төренә кабул ителә.

6. Тиешле территория зонасы өчен шартлыча рәхсәт ителгән башка төргә кагылышлы рәхсәт ителгән файдалану төрен үзгәрту Россия Федерациисе Шәһәр төзелеше кодексы таләпләре һәм әлеге Кагыйдәләрнең 11 статьясы нигезләмәләре нигезендә жир кишәрлекләреннән яисә капиталъ төзелеш объектыннан файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү юлы белән гамәлгә ашырыла.

7. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануның тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рәхсәт ителгән файдалану тәрләре исемлегендә булмаган барлык башка тәрләре әлеге территориаль зона өчен рәхсәт ителмәгән булып тора һәм әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр керткәндә генә рәхсәт ителергә мөмкин.

12 статья. Жир кишәрлеген яисә капиталъ төзелеш объектын файдалануның шартлы рәвештә рәхсәт ителгән тәренә рәхсәт бирү тәртибе

1. Жир кишәрлеген яисә капиталъ төзелеш объектын куллануның шартлыча рәхсәт бирелүгә кызықсынучы физик яисә юридик зат (алга таба - файдалануның шартлы рәхсәт ителгән тәренә рәхсәт) Комиссиягә файдалануның шартлы рәхсәт бирү турындағы гаризаны жибәрә.

2. Файдалануның шартлы рәхсәт ителгән тәренә рәхсәт бирү турындағы мәсьәлә Россия Федерациисе Шәһәр төзелеше кодексында, чикләрендә жир кишәрлеге яисә рәхсәт соратып алына торган капиталъ төзелеш объекты урнашкан терриория зonasы чикләрендә яшәүче гражданнар катнашында Зеленодольск муниципаль районында гавами тыңлаулар уздыру турындағы нигезләмәдә Россия Федерациисе Шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән тәртиптә уткәрелә торган гавами тыңлауларда фикер алышырга тиеш. Жир кишәрлеген яисә капиталъ төзелеш объектын файдалануның рәхсәт ителгән тәре әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясарга мөмкин булган очракта, гавами тыңлаулар, мондый тискәре йогынтыны куркыныч астына куйган, жир кишәрлекләренең һәм капиталъ төзелеш объектларының хокук ияләре катнашында уткәрелә.

3. Комиссия рәхсәт соратып алына торган жир кишәрлеге белән гомуми чикләре булган жир кишәрлекләренең хокук ияләренә, рәхсәт соратып алына торган жир кишәрлеге белән гомуми чикләре булган жир кишәрлекләрендә урнашкан капиталъ төзелеш объектларының хокук ияләренә һәм рәхсәт соратып алына торган капиталъ төзелеш объектының бер өлеше булган биналарның хокук ияләренә файдалануның шартлы рәвештә рәхсәт ителгән тәренә рәхсәт бирү мәсьәләсе буенча гавами тыңлаулар уткәрү турында хәбәрләр жибәрә. Күрсәтелгән хәбәрләр кызықсынган затның РФ 39 матдәсенең 4 өлеше гаризасы кергән көннән алып жиде эш көненнән дә соңга калмыйча жибәрелә.

4. Файдалануның шартлы рәхсәт ителгән тәренә рәхсәт бирү турындағы мәсьәлә буенча гавами тыңлауларда катнашучылар Комиссиягә үзләренең тәкъдимнәрен һәм әлеге сорауга кагылышлы курсәтмәләрен аларны гавами тыңлаулар беркетмәсенә керту өчен тәкъдим итәргә хокуклы.

5. Файдалануның шартлы рәхсәт ителгән тәренә рәхсәт бирү мәсьәләсе буенча гавами тыңлаулар нәтижәләре турындағы бәяләмә муниципаль хокукий актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга һәм «Интернет» чeltәренең муниципаль район һәм (яисә) жирлек сайтында урнаштырылырга тиеш.

6. Жәмәгатьчелек белән фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә басылып чыккан көнгә кадәр муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкиллекле органының норматив хокукий акты белән билгеләнә һәм бер айдан артык була алмый. Ч. 7 ст. 39 ГрК РФ.

7. Комиссия, файдалануның шартлы рәхсәт ителгән тәренә рәхсәт бирү турындағы мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә нигезендә, Башкарма комитет бәяләмәсен исәпкә алып, кабул ителгән каарның сәбәпләрен курсәтеп, мондый рәхсәтне файдалануның шартлы рәхсәт ителгән тәренә яисә мондый рәхсәтне бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр әзерли һәм аларны Башкарма комитет житәкчесенә жибәрә.

8. Өлөгө статяның 8 өлешиндә курсәтелгән тәкъдимнәр нигезендә Башкарма комитет Житәкчесе мондый тәкъдимнәр көргән көннән алып өч көн эчендә файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү яки файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирудән баш тарту турында карап кабул итә. Курсәтелгән карап, муниципаль хокукий актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә, бастырып чыгарылырга һәм муниципаль районның һәм (яисә) жирлекнәң «Интернет» челтәрендәге рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

9. Файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү мәсьәләсе буенча гавами тыңлауларны оештыруга һәм уздыруга бәйле чыгымнар мондый рәхсәтне бирү белән кызыксынуучы физик яисә юридик зат түли..

10. Жир кишәрлекнән яисә капитал тәзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рәхсәт ителгән тере шәһәр тәзелеше регламентына, рәхсәтне шартлы рәхсәт ителгән файдалануга рәхсәт бирү белән кызыксынуучы физик яисә юридик зат инициативасы буенча гавами тыңлаулар уздырганнан соң Кагыйдәгә үзгәрешләр керту өчен билгеләнгән тәртиптә үзгәрешләр керту өчен билгеләнгән тәртиптә кертелгән очракта, мондый затка файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү турындагы карап гавами тыңлаулар үткәрмичә кабул ителә.

11. Физик яисә юридик зат шартлы рәхсәт ителгән файдалану төренә яисә мондый рәхсәт бирудән баш тарту турында карап суд тәртибендә шикаять белдерергә хокуклы.

13 статья. Капиталь тәзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен иң чик параметрларыннан читкә тайпылууга рәхсәт бирү тәртибе

1. 1. Жир кишәрлекләренең шәһәр тәзелеше регламентында билгеләнгән минималь қуләмнәре йә конфигурация, инженерлык-геологик яисә тәзелеш өчен яраксыз башка характеристикалары булган жир кишәрлекләренең хокук ияләре рәхсәт ителгән тәзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылууга, капитал тәзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәтләр алу өчен мәрәжәгать итәргә хокуклы.

1.1. Жир кишәрлекләренә ия булучылар, әгәр мондый тайпылыш конкрет территориаль зона өчен шәһәр тәзелеше регламентында билгеләнгән капитал тәзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен иң чик параметрларын бер яки берничә тапкыр үзгәрту максатларында, ун проценттан да арттырмыйча, капитал тәзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен иң чик параметрларыннан читкә тайпылууга рәхсәт сорап мәрәжәгать итәргә хокуклы.

2. Капиталь тәзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен иң чик параметрларыннан читкә тайпылу, техник регламентлар таләпләрен үтәгендә, аерым жир кишәрлекеге өчен рәхсәт ителә.

Биналар, тәзелешләр, корылмалар катларының иң чик саны, иң чик биеклеге һәм федераль яки региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләре чикләрендә капитал тәзелеш объектларының архитектура чишелешиләренә таләпләр өлешиндә, капитал тәзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен иң чик параметрларыннан читкә тайпылууга рәхсәт ителми.

3. Капиталь тәзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен иң чик параметрларыннан читкә тайпылууга рәхсәт алуда кызыксынуучы зат Комиссиягә мондый рәхсәт бирү турында гариза жибәрә. Капиталь тәзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен иң

чик параметрларыннан читкә тайпылуға рəхсəт алу турындағы гариза электрон имза белəн имзаланған электрон документ рəвешендə жибəрелергə мəмкин.

4. Капиталь тəzelеш объектларын рəхсəт ителгəн тəзүнен, реконструкциялəуңең ин чик параметрларыннан читкә тайпылуға рəхсəт бирү турында карап проекты, əлеге статьяның 1.1 өлешендə күрсəтелгən очрактан тыш, Россия Федерациясе Шəhər тəzelеше кодексының 39 статьясы нигезлəмəлəрен исəпкə алып, Россия Федерациясе Шəhər тəzelеше кодексының 5.1 статьясында билгелəнгən тəртиптə үткəрелə торған жəмəгать фикер алышуларында яисə гавами тыңлауларда каралырга тиеш.

Капиталь тəzelеш объектларын рəхсəт ителгəн тəзүнен, реконструкциялəуңең ин чик параметрларыннан читкә тайпылуға рəхсəт бирү турында карап проекты буенча жəмəгатьчелек фикер алышуларын яисə гавами тыңлауларны оештыру həm үткəру белəн бəйле чыгымнарны, мондый рəхсəт бирү белəн кызықсынучы, физик яисə юридик зат түли.

5. Жəмəгатьчелек белəн фикер алышулары яисə гавами тыңлаулар нəтижəлəре турында бəялəмə нигезендə, капиталь тəzelеш объектларын рəхсəт ителгəн тəзүнен, реконструкциялəуңең ин чик параметрларыннан читкә тайпылуға рəхсəт бирү турында карап проекты буенча Комиссия, кабул ителгən мондый рəхсəт бирү турында яисə каарның сəбəплəren күрсəтеп, мондый рəхсəт бирүдən баш тарту турында тəкъдимнər əзерли həm əлеге тəkъдимнərne вəкалəтле затка жибəрə.

6. Вəкалəтле зат, əлеге статьяның 5 өлешендə күрсəтелгən тəкъдимнər кергən кənnən соң жиде кən эчендə, капиталь тəzelеш объектларын рəхсəт ителгən тəзүнен, реконструкциялəуңең ин чик параметрларыннан читкә тайпылуға рəхсəт бирү турында яисə, кабул ителгən каарның сəбəплəren күрсəтеп, мондый рəхсəт бирүдən баш тарту турында карап кабул итə.

7. Физик яисə юридик зат капиталь тəzelеш объектларын рəхсəт ителгən тəзүнен, реконструкциялəуңең ин чик параметрларыннан читкә тайпылуға рəхсəт бирү турында яисə, кабул ителгən каарның сəбəплəren күрсəтеп, мондый рəхсəт бирүдən баш тарту турындағы каарга суд тəртибендə ризасызылық белдерергə хокуклы.

8. Əgər мондый тайпылыш аэродром янындағы территориядə билгелəнгən күчмəз милек объектларыннан файдалануның чиклəулərenə туры килмəсə, капиталь тəzelеш объектларын рəхсəт ителгən тəзүнен, реконструкциялəуңең ин чик параметрларыннан читкә тайпылуға рəхсəт бирелми.

IV БҮЛЕК. Жирле үзидарə органныры тарафыннан территорияне планлаштыру документларын əзерлəу турында нигезлəмəлəр

14 статья. Территорияне планлаштыру документларына ғомуми талəппəр

1. Территорияне планлаштыру документларын əзерлəу территориялəрне тотрыклы үстерүне тəэмин итү, шул исəптən планлаштыру структурасы элементларын бүлеп бирү, жир кишəрлеклəre чиклəren билгелəу, капиталь тəzelеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чиклəren билгелəу максатларында гамəлгə ашырыла.

2. Чиклəрендə территорияне комплекслы həm тотрыклы үстерү эшчəнлеген гамəлгə ашыру карапмаган территориягə карата капиталь тəzelеш объектларын урнаштыру максатларында территорияне планлаштыру документларын əзерлəу, Россия Федерациясе Шəhər тəzelеше кодексының 41 статьясындағы 3 өлешендə күрсəтелгən очраклардан тыш, талəп ителми.

Капиталь төзелеш объектын урнаштыру максатларында территорияне планлаштыру документларын өзөрлөү түбәндәге очракларда мәжбүри:

- федераль, региональ яисә жирле өһөмияттәге капиталь төзелеш объектын урнаштыруга бәйле рәвештә дәүләт яисә муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен мәжбүри алу кирәк булганда;

- қызыл линияләр урнаштыру, үзгәрту яисә гамәлдән чыгару кирәк булганда;

- жир законнары нигезендә жир кишәрлекләре төзү территорияне ызанлау проекты нигезендә генә башкарылган очракта, жир кишәрлекләре төзергә кирәк булганда;

- капиталь төзелеш объектын урнаштыру уртак чиге булган ике һәм андан да күбрәк муниципаль берәмлекләр территорияләрендә планлаштырыла (мондый капиталь төзелеш объектын дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жирләрдә яисә жир кишәрлекләрендә урнаштыру планлаштырылган очрактан тыш һәм мондый капиталь төзелеш объектын урнаштыру өчен дәүләт яисә муниципаль милектәге жир кишәрлекләрен бирү һәм сервитутлар билгеләү таләп ителми);

- линияле объектны төзү, реконструкцияләү планлаштырыла (линия объектын дәүләт яисә муниципаль милектәге жирләрдә яисә жир кишәрлекләрендә урнаштыру планлаштырылган очрактан тыш һәм мондый линияле объектны урнаштыру өчен дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жир кишәрлекләрен бирү һәм сервитутлар билгеләү таләп ителми). Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан линия объектын төзү, реконструкцияләү өчен территорияне планлаштыру документларын өзөрләү таләп ителмәгән башка очраклар билгеләнергә мөмкин;

- линия объекты булмаган капиталь төзелеш объектын махсус сакланыла торган табигать территориясе чикләрендә яисә урман фонды жирләре чикләрендә аның эшчәнлеген тәэмин итү өчен кирәклө булган капиталь төзелеш объектын урнаштыру планлаштырыла.

- территорияне комплекслы үстерү планлаштырыла;

- «Күпфатирлы йортларны һәм күчемсез мәлкәтнең башка объектларын өлешле төзүдә катнашу турында һәм Россия Федерациясенең кайбер закон актларына үзгәрешләр керту хакында» 2004 елның 30 декабрендәге 214-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә өлешле төзелештә катнашучыларның акчаларын жәлеп итеп, индивидуаль торак төзелеше объектларын төзү планлаштырыла.

3. Территорияне планлаштыру буенча документлар өзөрләү территориаль зоналардан файдалану һәм төзелеш алып бару қагыйдәләре һәм (яки) муниципаль районнарның территориаль планлаштыру схемалары, билгеләнгән планлаштыру структурасының бер яисә берничә чиктәш элементларына, жирлекләрнең, шәһәр округларының генераль планнарына карата функциональ зоналарга, аның комплекслы һәм тотрыклы үсесе буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру күздә тотыла торган территориягә карата гамәлгә ашырыла.

4. Территорияне планлаштыру документларын өзөрләү һәм раслау, шулай ук территорияне планлаштыру документларын өзөрләү үзенчәлекләре жирлек территориясенә карата Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 45, 46 статьялары, Зеленодольск муниципаль районы Уставы, «Олы Ачасыр авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезләмәләрен исәпкә алып билгеләнә.

15 статья. Территорияне планлаштыру документлары төрләре

1. Территорияне планлаштыру документларының төрләре түбәндәгеләр:

- территорияне планлаштыру проекти;
- территорияне ызанлау проекти.

2. Территорияне планлаштыру проекtlарын әзерләү планлаштыру структурасының элементларын билгеләү, гомуми файдаланудагы территорияләрнең чикләрен, капиталь төzelеш объектларын планлаштырыла торган урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү, территориянен планлаштырылган үсешенең характеристикаларын һәм чиратын билгеләү өчен гамәлгә ашырыла.

3. Территорияне ызанлау проекти әзерләү планлаштыру структурасының бер яисә берничә катнаш элементы чикләрендә урнашкан территориягә карата, территориаль зонаның һәм (яисә) муниципаль районны территориаль планлаштыруның билгеләнгән схемасы чикләрендә жирләрдән файдалану һәм төzelеш алып бару кагыйдәләренең, жирлекнең, шәһәр округының генераль планы нигезендә функциональ зонаның комплекслы һәм тотрыклы үсеше буенча эшчәнлек гамәлгә ашыру күздә тотыла торган территориянен чикләрендә гамәлгә ашырыла.

4. Территорияне ызанлау проекти әзерләү тубәндәгеләр өчен гамәлгә ашырыла:

- төzelә торган һәм үзgәrtelә торган жир кишәрлекләренең чикләре урынын билгеләү;
- чикләрендә капиталь төzelешнең яңа объектларын урнаштыру планлаштырылмаган төzelеш территорияләре өчен қызыл линияләрне билгеләү, үзgәrtү, гамәлдән чыгару, һәм (яки) территория чикләрендә урнашкан жир кишәрлекен төzүгә, һәм (яисә) үзgәrtүгә бәйле рәвештә, территорияне комплекслы үстерү буенча эшчәnлек алып бару күздә тотылмаган қызыл линияләрне билгеләү, үзgәrtү, гамәлдән чыгару өчен, әгәр мондый билгеләү, үзgәrtү, гамәлдән чыгару бары тик гомуми файдаланудагы территория чикләрен үзgәrtүгә генә китерсә.

5. Территорияне ызанлау проекти расланырга тиешле тәп өлештән һәм әлеге проектны нигезләү материалларыннан тора.

6. Территорияне ызанлау проекtlарын әзерләү, территорияне планлаштыру документларын әзерләү өчен Россия Федерациясе Шәhәр төzelеше кодексы нигезендә мондый инженер эзләнүләрен башкару таләп ителгән очракларда, инженер эзләнүләре материалларын һәм нәтижәләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла. Территорияне ызанлау проекти әзерләү максатларында әлеге территорияне планлаштыру проекти әзерләү өчен алынган инженер эзләнүләре материалларын һәм нәтижәләрен үтәү көненнән алып биш елдан да артык булман ел эчендә файдалану рәхсәт ителә.

7. Территорияне ызанлау проекти әзерләгәндә чикләренең, төzelә торган һәм (яисә) үзgәrtelә торган жир кишәrлекләренең урнашу урынын билгеләү, федераль законнар һәм Россия Федерациясе субъектлары законнары, техник регламентлар, кагыйдәләр жыентыklары белән билгеләнгән, шәhәр төzelеше регламентлары һәм эшчәnлекнең конкрет төrlәре өчен жир кишәrлекlәре бирү нормалары, төzelә торган һәм (яисә) үзgәrtelә торган жир кишәrлекlәrenә башка таләпләр нигезендә гамәлгә ашырыла,

8. Территорияне ызанлау проекти әшләү, территориянең кадастровында жир кишәrлекeneң яисә жир кишәrлекlәrenең расланган, гамәлдә булу вакыты чыkmagan урнашу схемасы нигезендә, чикләрендә жир кишәrлекlәre төzү каралган территориягә карата гамәлгә ашырыла торган очракта, мондый территорияне ызанлау проектинда жир кишәrлекlәre чикләrenең урнашу урыны әлеге схемада каралган жир кишәrлекlәre чикләре урынына туры килергә тиеш.

9. Тарихи жирлек территориясенә карата әзерләнгән территорияне ызанлау проектинда Россия Федерациясе халыklарының мәдәни мирас объектларын

(тарихи һәм мәдәни һәйкәлләрне) саклау турындагы законнарда сакланышы тәэмин итү күздә тотылган планлаштыру структурасы элементлары исәпкә алына.

10. Территорияне планлаштыру проекти белән расланган планлаштыру структурасының элементы яисә элементлары чикләрендә урнашкан территорияне ызанлау проектын аерым документ рәвешендә өзөрләгән очракта, қызыл линияләрне билгеләү, үзгәртү гомуми файдаланудагы территориянең чикләрен үзгәртүгә китерә дигән шарт белән, территорияне комплекслы үстөрү буенча эшчәнлек алып бару күздә тотылмаган территория чикләрендә урнашкан жир кишәрлекен булдыру һәм (яки) үзгәртүгә бәйле қызыл линияләрне билгеләү, үзгәртү, юкка чыгару өчен территорияне ызанлау проектын өзөрләү очрагыннан тыш, жәмәгатьчелек белән фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар үткәрелми.

V БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару мәсьәләләре буенча жәмәгатьчелек белән фикер алышулар яки гавами тыңлаулар үткәрү турында нигезләмәләр

16 статья. Жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару мәсьәләләре буенча жәмәгатьчелек белән фикер алышуларны яки гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәрү буенча гомуми нигезләмәләр

1. Жәмәгатьчелек белән фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар үзай яшәү шартлары өчен кеше хокукларын, жир кишәрлекләре һәм капиталь тәзелеш объектлары хокук ияләренең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү максатыннан үткәрелә.

2. Жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару мәсьәләләре буенча жәмәгатьчелек белән фикер алышуларына яисә гавами тыңлауларга тубәндәгеләр чыгарыла:

– Жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару кагыйдәләре проекти, Жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту проектлары;

– Россия Федерациясе Шәһәр тәзелеше кодексында каралган очраклардан гайри, территорияне планлаштыру проектлары һәм ызанлау проектлары;

– жир кишәрлекләрнән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рәвештә рәхсәт ителгән төрләренә рәхсәтләр бирү турындагы каарлар;

– капиталь тәзелеш объектларын рәхсәт ителгән тезүнен, реконструкцияләүнең ин чик параметрларыннан тайпилуга рәхсәт бирү турындагы каарлар проекtlары.

3. Жәмәгатьчелек белән фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкиллекле органының норматив хокукий акты, әлеге Кагыйдәләр, башка норматив хокукий актлар нигезендә уздырыла.

4. Жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару кагыйдәләре проекти буенча жәмәгатьчелек белән фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар муниципаль берәмлек уставында һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкиллекле органының норматив хокукий акты белән билгеләнгән тәртиптә, Россия Федерациясе Шәһәр тәзелеше кодексының 5.1 статьясы нигезендә һәм әлеге статьяның нигезләмәләрен исәпкә алып үткәрелә.

5. Жирдән файдалану һәм тәзелеш кагыйдәләре проекти буенча жәмәгатьчелек белән фикер алышуларның яисә гавами тыңлауларның дәвамлылығы мондый проект басылып чыккан көннән алып кимендә бер һәм кимендә өч ай тәшкىл итә.

6. Жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертелгән очракта, конкрет территориаль зона өчен билгеләнгән

шәһәр төзелеше регламентына үзгәрешләр керту өлешендә үзгәрешләр кертелгән очракта, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту буенча жәмәгатьчелек белән фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар территориаль зона чикләрендә үткәрелә, аның өчен мондый шәһәр төзелеше регламенты билгеләнгән. Бу очракларда жәмәгатьчелек белән фикер алышуларны яки гавами тыңлауларны үткәру срокы бер айдан артык була алмый.

VI БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турында нигезләмәләр

17 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту тәртибе

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр керту Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 31 - 33 статьяларында каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турындагы мәсьәләне жирле администрация Башлыгы тарафыннан карау өчен түбәндәгеләр нигез була:

1) Жирлек генераль планына яисә муниципаль районны территориаль планлаштыру схемасына үзгәрешләр керту нәтижәсендә барлыкка килгән, жирлек генераль планына, муниципаль районның территориаль планлаштыру схемасына туры килмәве;

1.1) Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органыннан Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда үтәу өчен, аэродром янындагы территориядә урнашкан күчесез милек объектарыннан файдалануның жирлек, шәһәр округы, авылара территорияләрен жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрендә кертелгән чикләуләрен бозуларны бетерү турында курсәтмәләр керү;

2) территориаль зоналарның чикләрен үзгәртү, шәһәр төзелеше регламентларын үзгәртү турында тәкъдимнәр керүе;

3) шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында курсәтлән территориядән, мәдәни мирас объектлары территорияләреннән файдалануның максус шартлары булган зоналар чикләренең урнашу урыны турында белешмәләрнең Бердәм дәүләт күчесез мәлкәт реестрында курсәтлән зоналар, территорияләр чикләренең урнашу урынын тасвирауга туры килмәве;

4) территорияне куллануның аерым шартлары булган зоналар чикләрендә тулысынча яки өлешчә урнашкан жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектарын файдалануның шәһәр төзелеше регламенты белән билгеләнгән чикләуләренең, федераль, региональ һәм жирле әһәмияттәге истәлекле урыннар территорияләренең күчесез мәлкәтнең бердәм дәүләт реестрында мондый зоналар, территорияләр чикләрендә күчесез милек объектарыннан файдалануны чикләуләренең туры килмәве;

5) территориядән файдалануның максус шартлары булган зоналарны билгеләү, үзгәртү, туктату, мәдәни мирас объекты территориясе чикләрен, федераль әһәмияттәге тарихи жирлек территориясен, региональ әһәмияттәге тарихи жирлек территориясен билгеләү, үзгәртү.

6) территорияне комплекслы үстерү турында карап кабул итү;

7) муниципаль берәмлекләр чикләрендә урнашкан Ватанны саклаганда һәлак булганнарны күмү урыннарын ачыклау.

3. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турындагы тәкъдимнәр түбәндәгеләр тарфыннан Комиссиягә жибәрелә:

1) жирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре федераль әһәмияттәге капитал төзелеш объектарының эшләвенә, урнашунына комачауларга мөмкин булган очрактарда, федераль башкарма хакимият органнары тарафыннан;

2) жирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре региональ әһәмияттәге капитал төзелеш объектарының эшләвенә, урнашунына комачауларга мөмкин булган очрактарда, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары тарафыннан;

3) жирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре жирле әһәмияттәге капитал төзелеш объектарының эшләвенә, урнашунына комачауларга мөмкин булган очрактарда, Зеленодольск муниципаль районнының жирле үзидарә органнары тарафыннан;

4) жирлек территориясендә жирдән файдалану һәм төзелеш алып баруны җайга салу тәртибен камилләштерергә кирәк булган очрактарда, жирле үзидарә органнары тарафыннан;

4.1) муниципаль берәмлекләр чикләрендә урнашкан Ватанны саклаганда һәлак булганнарны күмү урыннары табылган очрактарда Олы Ачасыр авыл жирлегенең жирле үзидарә органнары тарафыннан;

5) физик яисә юридик затлар тарафыннан инициатив тәртиптә йә жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен куллану нәтижәсендә жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары нәтижәле файдаланылмаса, аларның хокук ияләренә зыян китерелсө, жир кишәрлекләренең һәм капитал төзелеш объектарының хакы кимесә, гражданнарның һәм аларның берләшмәләренең хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре гамәлгә ашырылмаган очрактарда.

6) вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы яисә Россия Федерациясе тарафыннан төзелгән һәм территорияне комплекслы үстерү турында Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан кабул ителгән каарны гамәлгә ашыруны тәэммин итүче юридик зат тарафыннан;

7) Татарстан Республикасы тарафыннан билгеләнгән һәм Татарстан Республикасы кабул иткән Татарстан Республикасы, Олы Ачасыр авыл жирлегенең жирле үзидарә башлыгы тарафыннан территорияне комплекслы үстерү турында каар кабул ителгән һәм территорияне комплекслы үстерү турында каар кабул ителгән Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы, Олы Ачасыр авыл жирлегенең жирле администрациясе башлыгы йә территорияне комплекслы үстерү турында каарны гамәлгә ашыру максатларында территорияне комплекслы үстерү турында шартнамә төзелгән зат тарафыннан гамәлгә ашырылуын тәэммин итүче Олы Ачасыр авыл жирлегенең жирле үзидарә органы тарафыннан.

3.1. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 31 статьясындагы 3.1 өлеше нигезендә федераль әһәмияттәге объектарны, региональ әһәмияттәге объектарны, муниципаль районның жирле әһәмияттәге объектарын (линия объектарыннан тыш) территориаль планлаштыру документларында каралган жирлек территорияләрендә урнаштыру мөмкинлеге тәэммин итеп мәгән очракта, башкарма хакимиятенең вәкаләтле федераль органы, Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең вәкаләтле органы, муниципаль районның жирле үзидарә вәкаләтле органы вәкаләтле затка, әлеге объектарны урнаштыруны тәэммин итү максатларында, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы таләп жибәрә.

3.2. Әлеге статьяның 3.1 өлешендә каралган очракта, вәкаләтле зат әлеге статьяның 3.1 өлешендә күрсәтелгән таләп алынган көннән алып утыз көн эчендә жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертүне тәэммин итә.

3.3. Өлөгө статяның 2 өлешендәге 3 - 5 пунктларында һәм 3.1 өлешендә караплан очракларда жирләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр керту максатларында, шулай ук конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән рәхсәт ителгән файдалану төрләре бер мәртәбә үзгәртелгән очракта, капитал төзелеш объектларының һәм (яисә) капитал төзелеш объектларының элек билгеләнгән иң чик параметрлары үзгәртелмәгән, конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән капитал төзелеш объектларының бер яисә берничә чик параметры бер тапкыр үзгәртелгән очракта, жәмәгатьчелек белән фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткәру, жирдән файдалану кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турындагы проектны кабул итү турындагы хәбәрне бастырып чыгару һәм өлөгө статяның 4 өлешендә караплан комиссиянең 4 өлешендә караплан бәяләмәсен әзерләү таләп ителми.

3.4. Территорияне комплекслы үстерү турында каарны гамәлгә ашыру максатларында жирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертелгән очракта, мондый үзгәрешләр территорияне комплекслы үстерү максатларында территорияне планлаштыру проектын раслаган көннән алып туксан көннән дә соңга калмыйча кертелергә тиеш.

3.5. Муниципаль берәмлекләр чикләрендә урнашкан Ватанны саклаганда һәлак булганнарны күмү урыннарын ачыклауга бәйле рәвештә жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту мондый урыннар ачыкланган көннән алып алты ай дәвамында гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта жәмәгатьчелек белән фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру таләп ителми.

4. Комиссия Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәреш керту турында тәкъдимнәр кергән көннән алып егерме биш көн эчендә бәяләмә әзерли, анда жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турында яисә мондый тәкъдимне кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, кире кагу турында тәкъдимнәр кертелгән, һәм бу нәтижәне Башкарма комитет житәкчесенә жибәрә.

4.1. Өлөгө кагыйдәләрне аэродром янындагы территориядә билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалануны чикләүгө туры китерүне күздә тоткан Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турындагы проект Комиссия тарафыннан карау карапмаган.

5. Вәкаләтле зат, Комиссия бәяләмәсендәге тәкъдимнәрне исәпкә алып, егерме биш көн эчендә Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәреш керту турында яисә өлөгө Кагыйдәләргә үзгәреш керту турында тәкъдимнәрне кире кагу хакында каар кабул итә һәм, кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, мәрәҗәгать итүчеләргә өлөгө каарның күчермәсен жибәрә.

6. Вәкаләтле зат өлөгө статяның 2 өлешендәге 1.1 пунктында күрсәтелгән күрсәтмә Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән башкарма хакимият органыннан алынганнан соң Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турында каар кабул итәргә тиеш. Өлөгө статяның 2 өлешендәге 1.1 пунктында күрсәтелгән күрсәтмәгә вәкаләтле зат судка шикаять бирергә мөмкин.

7. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән дәүләт хакимиите башкарма органыннан, вазыйфаи заттан, дәүләт учреждениесеннән яисә жирле үзидарә органыннан рәхсәтsez корылма барлыгы ачыкланган көннән алып аны сүткәнче яисә билгеләнгән таләпләргә туры китергәнчә, мондый төзелеш урнашкан территориаль зонага, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрен, рәхсәт ителгән төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чикле параметрларын, рәхсәт ителгән файдалану төрен һәм мондый төзелеш параметрларын билгеләүне күздә тоткан

Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту рәхсәт ителми, рәхсәтсез корылма билгеләре булмау яки суд карарының рәхсәтсез төзелгән корылманы жимерү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы дәгъваларны канәгатьләндерүдән баш тарту турындагы карары законлы көченә керүе турында хәбәрнамә жибәрелә, әлеге хәбәрнамәне карау нәтижәләре буенча жирле үзидарә органы тарафыннан Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясының 2 өлешендә курсателгән дәүләт хакимиите башкарма органына, вазыйфаи затка, дәүләт учреждениесенә яки жирле үзидарә органына һәм алардан әлеге хәбәрнамә кергән очраклардан тыш.

8. Әлеге статьяның 2 өлешендәге 3 - 5 пунктларында каралган очракларда, мәдәни мирас объектлары территорияләрен, территорияләре чикләрен максус шартлар белән файдалану зоналарын билгеләүгә, федераль әһәмияттәге тарихи жирлекләр, региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләре чикләрен раслау өчен вәкаләтле дәүләт хакимиите башкарма органы яисә жирле үзидарә органы вәкаләтле затка территорияләрдән, мәдәни мирас объектлары территорияләреннән, федераль әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләреннән, региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләреннән файдалануның максус шартлары булган зоналар чикләрен жирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрендә курсату турында, мондый зоналар, территорияләр чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүне билгеләү таләбен жибәрә.

9. Әлеге статьяның 8 өлешендә каралган таләпләр кергән очракта, территориядән файдалануның максус шартлары булган зоналар барлыкка килу турында, мәдәни мирас объекты территориясе чикләре турында йә әлеге статьяның 2 өлешендәге 3 - 5 пунктларында каралган нигезләрне ачыкланган көннән алып, жирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту өчен вәкаләтле зат жирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертуне мондый таләп нигезендә төгәлләштерү юлы белән тәэммин итәргә тиеш. Шул ук вакытта әлеге статьяның 8 өлешендә каралган таләп нигезендә аларны төгәлләштерү максатларында жирләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр раслау таләп ителми.

10. Әлеге статьяның 9 өлеше нигезендә Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен төгәлләштерү сробы территорияләрне куллануның аерым шартлары булган зоналар чикләрен, мәдәни мирас объектлары территорияләре, федераль әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләре, региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләрен курсату, мондый зоналар, территорияләр чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүне билгеләү максатларында, әлеге статьяның 8 өлешендә каралган таләп кергән көннән, территориядән файдалануның максус шартлары булган зоналарны билгеләү, үзгәртү яисә туктату турында, мәдәни мирас объекты территориясе чикләре турында белешмәләр хокукуны теркәү органыннан кергән көннән алып йә Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту өчен, әлеге статьяның 2 өлешендәге 3 - 5 пунктларында каралган нигезләр ачыкланган көннән башлап, алты айдан артып китә алмый .

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗЕЛЕНОДОЛЬСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«ОЛЫ АЧАСЫР АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӘЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕ

2 нче том

ШӘНӘР ТӘЗЕЛЕШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАСЫ
ШӘНӘР ТӘЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

2022 ел

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӘЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕНЕҢ ДОКУМЕНТЛАР СОСТАВЫ

Документлар составына Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Олы Ачасыр авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенен жирдән файдалану һәм тәзелеш алыш бару кагыйдәләре керә:

1. Составындагы текст өлеше:

Кереш;

1 нче том. Жирдән файдалану һәм тәзелеш алыш бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү һәм куллану тәртибе;

2 нче том. Шәһәр тәзелешен зоналаштыру карталары. Шәһәр тәзелеше регламентлары.

2. Составындагы график өлеше:

Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар,

Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасы. Территорияне махсус куллану шартлары булган зоналар.

3. Күшымта:

- Территориаль зоналар чикләре турындағы белешмәләр.

<u>II ӨЛЕШ. ШӘНӘР ТӘЗЕЛЕШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАСЫ</u>	29
<u>VIII БҮЛЕК. Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасы</u> ..... <u>Ошибка! Закладка не определена.</u>	
18 статья. Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар	34
19 статья. Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның максус шартлары булган зоналар	34
<u>III ӨЛЕШ. ШӘНӘР ТӘЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ</u>	34
<u>IX БҮЛЕК. Шәһәр тәзелеше регламентлары</u>	36
21 статья. Шәһәр тәзелеше регламенты составы.....	36
22 статья. Территориаль зоналарның шәһәр тәзелеше регламентлары.....	36
22.1. Рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре ..... <u>Ошибка! Закладка не определена.</u>	
22.2. Индивидуаль торак тәзелеше зоналарының шәһәр тәзелеше регламенты (Ж1)	49
22.3. Транспорт инфраструктурасы зоналарының шәһәр тәзелеше регламенты (Т)	53
22.4. Инженерлық инфраструктурасы зоналарының шәһәр тәзелеше регламенты (И).....	55
22.5. Авыл хужалығы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр тәзелеше регламенты (СХ2).....	57
22.6. Күмәк бакчачылық һәм яшелчәчелек зоналарының шәһәр тәзелеше регламенты (СХ4).....	59
22.7. Ял, туризм һәм спорт объектлары зоналарының шәһәр тәзелеше регламенты (Р3) ...	61
22.8. Зиратлар үрнаштыру зоналарының шәһәр тәзелеше регламенты (СН1)	63
23 статья. Шәһәр тәзелеше регламентларының гамәли көче кагылмый торган жирләр....	65
24 статья. Шәһәр тәзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләр	65
25 статья. Жирләрдән фактта яисә планлаштырылган <u>файдалану</u> территорииләре	66
<u>X БҮЛЕК. Жир кишәрлекләрен һәм капиталь тәзелеш объектларын куллануны чикләү</u>	68
26 статья. Территориядән файдалануның максус шартлары булган зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан файдалануны чикләү.....	68
26.1. Гомуми нигезләмәләр	68
26.2. Су белән тәэммин иту чыганакларын санитар саклау зоналары	69
26.3. Су саклау зоналары, ёске су объектларының яр буе саклау полосалары.....	70
26.4. Электр чeltәre хужалығы объектларын саклау зоналары.....	72
26.5. Газ булу чeltәrlәrenең саклау зоналары	74
26.6. Линияләрнең һәм элемтә корылмаларының саклау зоналары.....	75
26.7. Чыганакларны төзекләндеру объектларының саклык зоналары.....	77
26.8. Саклау зоналары һәм магистраль торбауткәргечләрдән минималь ераклыктагы зоналар	77
26.9. Автомобиль юлларының бүленгән полосалары һәм юл буе полосалары	79
27 статья. Максус сакланыла торган табигать территорииләре чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан <u>файдалануны</u> чикләү	80
28 статья. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча жир кишәрлекләрен һәм капиталь тәзелеш объектларын куллануны чикләү	80
<u>XI БҮЛЕК. Халық өчен коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары</u> белән территорияне минималь рөхсәт ителгән дәрәжәдә тәэммин иту дәрәжәсенең исәп- хисап курсәткечләре һәм мондый объектларның терitoriаль яктан мөмкин булганның максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап курсәткечләре	81

18 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар

1. «Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар» әлеге Кагыйдәләрнең аерылгысыз өлеше булып тора.

Бу картада билгеләнгән территориаль зоналарның чикләре һәм аларның кодлы билгеләнешләре - территориаль зона тәре индексы һәм билгеләнгән территориаль зона номеры сурәтләнгән.

Территориаль зоналарның чикләре әлеге Кагыйдәләрнең 9 статьясындагы 1 Томы нигезләмәләре нигезендә билгеләнгән.

2. Территория зоналарының һәр тәре өчен әлеге Кагыйдәләр белән шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә, ул бер тәрдәге билгеләнгән барлык территориаль зоналарга карата эш итә.

Территориаль зоналар тәрләрен билгеләү өчен тубәндәге исемнәр һәм шартлы билгеләр (индекслар) кулланыла:

Территория зонасы тәренең индексы	Территория зонасы тәренең аталышы
Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1)
ОД	Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зона (ОД)
Т	Транспорт инфраструктурасы зонасы (Т)
И	Инженерлык инфраструктурасы зонасы (И)
CX2	Авыл хужалығы билгеләнешендәге объектлар зонасы (CX2)
CX4	Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зонасы (CX4)
P3	Ял, туризм һәм спорт объектлары зонасы (P3)
CH1	Зиратлар урнаштыру зонасы (CH1)

Территория зонасы тәрен яисә әлеге Кагыйдәләр кысаларында индексны билгеләү өчен куллану бертерле булып тора.

3. Билгеләнгән территориаль зоналарны идентификацияләү өчен территориаль зонаның номеры һәм исеме кулланыла. Билгеләнгән территориаль зона исеме түгәрәк җәяләр эчендә төзелгән территориаль зона тәре индексын һәм билгеләнгән территориаль зона номерларын үз эченә алган территория зонасы тәре исеменнән тора.

Территория зонасы индексы территориаль зона тәренең индексына туры килә. Территория зоналарына карата әлеге Кагыйдәләр кысаларында «территориаль зона индексы» һәм «территориаль зона индексы» терминнарын куллану бер мәгънәгә ия. Бер үк төрле индекс булган барлык территориаль зоналар өчен гомуми шәһәр төзелеше регламенты гамәлдә.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында тубәндәге территориаль зоналарның чикләре билгеләнгән:

Зона номеры	Зона индексы	Территория зонасы исеме	Зонаның урыны
1-1	Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1) №1-1	Олы Ачасыр авылы
1-2	ОД	Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зона	Олы Ачасыр

		(ОД) №1-2	авылы
1-3	Р3	Ял, туризм һәм спорт объектлары зонасы №1-3	Олы Ачасыр авылы
2-1	Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1) №2-1	Бишбатман авылы
2-2	И	Инженерлық инфраструктурасы зонасы(И) №2-2	Бишбатман авылы
3-1	Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1) №3-1	Кири ав.
4-1	Т	Транспорт инфраструктурасы зонасы (Т) №4-1	Олы Ачасыр авыл жирлеге
4-2	CX2	Авыл хужалығы файдалануы зонасы (CX3) №4-2	Олы Ачасыр авыл жирлеге
4-3	CX4	Күмәк бакчачылық һәм яшелчәчелек зонасы CX4 №4-3	Олы Ачасыр авыл жирлеге
4-4	CН1	Зиратлар урнаштыру зонасы (CH1) №4-4	Олы Ачасыр авыл жирлеге

Территория зонасын билгеләү өчен әлеге Кагыйдәләр қысаларында аның исемен яисә номерын куллану бертөрле мәғънәгә ия.

4. Билгеләнгән территориаль зоналарның чикләре чикләрнең бер яисә андан да күбрәк контурларыннан торырга мөмкин.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында бер үк төрле индекс һәм территориаль зона номеры булган территориаль зоналарның чикләре контурлары бер күпконтурлы территориаль зонага керә.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында бер үк индекс булган территориаль зоналарның чикләре контурлары, әмма территориаль зоналарның төрле номерлары бер төрдәге төрле территориаль зоналарга керә.

5. Мәжбүри тәртиптә чикләр һәм шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнә торган территориаль зоналардан тыш, шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында шулай ук түбәндәгеләр күрсәтелде:

- шәһәр төзелеше регламентларының гамәли көче кагылмый торган жирләр;
- шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләр;
- барлық жир кишәрлекенә карата билгеләнгән территория зонасы регламенты нигезендә жирләрдән (жир кишәрлекеннән яисә аның өлешеннән) фактта яисә планлаштырылган файдалану территорияләре.

Күрсәтелгән жирләр һәм территорияләр өчен түбәндәгө исемнәр һәм шартлы текст тамгалары (индекслар) кулланыла:

1) Шәһәр төзелеше регламентларының гамәли көче кагылмый торган жирләр

Индекс	Атамасы
ЛО	Линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре
OKН	Мәдәни мирас объектлары территорияләре

2) шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләр

Индекс	Атамасы
УФ(ЛФ)	Урман фонды жирләре
ВО	Жир өсте сулары белән капланган жирләр
CX	Авыл хужалығы билгеләнешендәгә жирләр составындагы авыл хужалығы жирләре

ООПТ	Махсус сакланыла торған табигаттың территорияларе жиrlерге
------	--

3) Жиrlердән фактта яисә планлаштырыла торған файдалану территорияларе

Индекс	Атамасы
CX2-Ф	CX2 зонасы регламентты нигезендә жиrlердән фактта файдалану территориясе
CH1-Ф	CH1 зонасы регламентты жиrlердән факттагы файдалану территориясе нигезендә

Күрсәтелгән жиrlер һәм территорияләр территориаль зоналар булып тормый, әлеге жиrlер һәм территорияләр чикләре турында белешмәләр әзерләнми һәм Күчемсез мәлкәтнең бердәм дәүләт реестрына көртөлми.

6. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында мәжбүри тәртиптә мондый эшчәнлекне гамәлгә ашыру планлаштырылган очракта территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру күздә тотыла торған территорияләр билгеләнә. Мондый территорияләрнең чикләре бер яисә берничә территориаль зона чикләре буенча билгеләнә.

Чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләр «Олы Ачасыр авыл жиrlеге» муниципаль берәмлеге чикләрендә ачыкланмаган, шуңа бәйле рәвештә әлеге Кагыйдәләр материалларында күрсәтелмәгән.

19 статья. Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар

1. «Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар» өлеге Кагыйдәләрнен аерылгысыз өлеше булып тора.

Бу картада территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре чагылдырылды, алар Россия Федерациясе законнары нигезендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан файдалануга ёстәмә чикләүләр кертәләр.

2. Өлеге Томның 30 статьясындагы 9.1 өлеше нигезләмәләре нигезендә өлеге Зона кагыйдәләре қысаларында территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар өч төргә бүленә: билгеләнгән, билгеләнүгә планлаштырыла торган, якынча.

Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасында билгеләнгән һәм билгеләнүгә планлаштырыла торган территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре генә күрсәтелә.

Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасында территориядән файдалануның махсус шартлары булган якынча зоналары чикләре чагылдырылмый, чөнки алар жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан файдалануны чикләү өлешиндә юридик көчкә ия түгел. Өлеге зоналарның якынча чикләре жирлекнең генераль планны нигезләү материаллары составына керә торган генераль планы карталарында чагылдырылырга мөмкин.

Территориядән файдалануның махсус шартлары булган шәһәр тәзелешен зоналаштыруны картадан алу мәгълүмати-белешмә характерда була. Территориянең махсус шартлары планлаштырылган зоналар чикләрендә тулысынча яисә өлешчә урнашкан жир кишәрлекләре хокук ияләре мондый зоналар өчен билгеләнгән чикләүләрнең гамәлдә булуын суд тәртибендә дәгъваларга хокуклы.

2. Жир кишәрлекләре һәм капиталь тәзелеш объектлары, аларның характеристикалары күрсәтелгән зоналар чикләрендә тулысынча яисә өлешчә билгеләнгән яисә планлаштырыла торган территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре һәм капиталь тәзелеш объектларыннан файдалануның өлеге Кагыйдәләргә туры килми торган чикләрендә урнашкан.

3. Күрсәтелгән картада территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләреннән тыш, махсус сакланыла торган табигать территорияләре, мәдәни мирас объектлары территорияләре, ачыкланган мәдәни мирас объектлары, мәдәни мирас объектлары билгеләренә ия объектлар чикләре; тарихи жирлекләр территорияләре чикләре чагылдырылырга мөмкин.

20 статья. Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр

1. Өлеге Кагыйдәләргә мәжбури күшымта булып билгеләнгән, территориаль зоналар чикләренең график тасвиrlамасы, Күчемсез милекнен бердәм дәүләт реестрын алып бару өчен кулланыла торган координаталар системасындагы бу чикләренең характерлы нокталары координатлары исемлегеннән торган территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр тора.

Россия Федерациясе Шәһәр тәзелеше кодексы нигезендә жирлекнең жирле үзидарә органнары шулай ук территориаль зоналар чикләре урынының текст тасвиrlамасын әзерләргә хокуклы. Өлеге Кагыйдәләр проектын эшләү қысаларында территориаль зоналар чикләре урынының текст тасвиrlамасы

әзерләнмәгән һәм территориаль зоналар чикләре турындагы белешмәләргә кертелмәгән.

2. Территория зоналары чикләре турындагы белешмәләр түбәндәге рәвештә бирелә:

1) Россия Федерациясе Икътисадый үсес министрлыгының 2018 елның 23 декабрендәге 650 номерлы боерыгы белән расланган «Торак пунктлар, территориаль зоналар, махсус сакланыла торган табигать территорияләре, территорияләрдән, территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар урнашу урынының график тасвирламасы» нигезендә әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән жирлекнең территориаль зоналары чикләре турында белешмәләр булган PDF форматындагы электрон документ;

2) территориаль зоналар чикләре турында мәгълүматны Күчемсез мәлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кертү өчен кирәклे XML форматындагы электрон документлар рәвешендә.

III ӨЛЕШ. ШӘНӘР ТӘЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

IX БҮЛЕК. Шәнәр тәзелеше регламентлары

21 статья. Шәнәр тәзелеше регламенты составы

22 статья. Территориаль зоналарның шәнәр тәзелеше регламентлары

1. Шәнәр тәзелеше регламенты белән жир кишәрлекләренең хокукый режимы билгеләнә, жир кишәрлекләре өстендә һәм астында булган бар нәрсә кебек һәм аларны тәзү һәм киләчәктә капиталь тәзелеш объектларының эксплуатацияләү процессында кулланыла.

2. Шәнәр тәзелеше регламентлары тубәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнде:

1) территориаль зона чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан фактта файдалануны;

2) жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан гамәлдәге һәм планлаштырыла торган файдалануның төрле төрләренең бер территориаль зonasы чикләрендә яраштыру мәмкинлекләре;

3) функциональ зоналар һәм аларның генераль план белән билгеләнгән планлаштырыла торган үсеш характеристикалары;

4) территория зоналары төрләре;

5) мәдәни мирас объектларын, шулай ук махсус сакланыла торган табигать территорияләрен, башка табигать объектларын саклау таләпләре.

3. Шәнәр тәзелеше регламентының гамәли көче шәнәр тәзелешен зоналаштыру картасында билгеләнгән территориаль зона чикләрендә урнашкан барлық жир кишәрлекләрене һәм капиталь тәзелеш объектларына кагыла.

4. Шәнәр тәзелеше регламентының гамәли көче жир кишәрлекләрене кагылмый:

1) Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына кертелгән ядкарьләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә, шулай ук мәдәни мирас объектлары ачыкланган ядкарьләр яисә ансамбльләр территорияләре чикләрендә;

2) гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;

3) линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм/яисә линия объектлары булган объектлар;

4) файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән.

5. Шәнәр тәзелеше регламентлары урман фонды жирләре, өске сулар белән капланган жирләр, запас жирләр, махсус сакланыла торган табигать территорияләре (дәвалай-савыктыру урыннары һәм курортлары жирләреннән тыш), авыл хужалығы билгеләнешендәге жирләр составында авыл хужалығы жирләре, махсус алгарышлы социаль-икътисадый үсеш территорияләре чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре өчен билгеләнмәгән.

6. Тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләрене һәм капиталь тәзелеш объектларына карата шәнәр тәзелеше регламентында тубәндәгеләр күрсәтелә:

1) жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре;

2) жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм капиталь тәзелеш объектларын рөхсәт ителгән төүнен, реконструкцияләүнен ин чик параметрлары;

3) Россия Федерациисе законнары нигезендә билгеләнә торган жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү;

4) шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территория зonasы чикләрендә территорияне комплекслы үстерү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру каралган очракта, территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэммин ителешенең мөмкин булган минималь күрсәткечләренең һәм күрсәтелгән объектларның халық өчен территориаль уңайлылык дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре ёстәмә рәвештә күрсәтелә.

7. Шәһәр төзелеше регламентында билгеләнә торган жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән төп төрләрен билгеләү һәр территориаль зонага карата мәжбүри булып тора. .

8. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән төп төрләренә һәм файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төрләренә карата ёстәмә буларак кына рәхсәт ителә һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла. Төп яки шартлы рәхсәт ителгән төр урынына рәхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрен куллану рәхсәт ителми.

9.Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән бер төрен үзгәртү, әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән тәртиптә техник регламентлар таләпләрен үтәгән очракта, шәһәр төзелеше регламенты нигезендә гамәлгә ашырыла.

10. Жир кишәрлекләре һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмче төрләре, дәүләт хакимиите органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләрдән, дәүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләрдән тыш, жир кишәрлекләре һәм капиталь төзелеш объектларына ия булучылар тарафыннан, ёстәмә рәхсәтләр һәм килешүләрсез мәстәкыйль сайлап алына.

11. Жир кишәрлекләреннән яисә капиталь төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү Россия Федерациисе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясы нигезендә, әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

12. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәли көче кагылмый торган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның бер төрен, мондый файдалануның башка төренә үзгәртү турындагы каарлар федераль законнар нигезендә кабул ителә.

13. Линияле объектларны (гомуми файдаланудагы тимер юллардан һәм гомуми файдаланудагы федераль һәм региональ әһәмиятле автомобиль юлларыннан тыш) урнаштыру, саклагыч корылмаларны (утыртмаларны), мелиорация объектларын, антенна-мачта корылмаларын, мәгълүмат һәм геодезик тамгаларны урнаштыру теләсә кайсы территориаль зонада рәхсәт ителгән файдалануның рәхсәт ителгән төрләре исемлегендә күрсәтелмичә генә рәхсәт ителә.

14. Жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләре Росреестрның 2020 елның 10 октябрендәге П/0412 номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән файдалануның рәхсәт ителгән төрләре классификаторы (алга таба - Классификатор) нигезендә билгеләнә. Күрсәтелгән классификатор рәхсәт ителгән файдалану төрләре атамаларын, аларның кодларын (сан билгеләнешен) һәм жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төре тасвирласын үз әченә ала. Жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән

файдалану төренең текстлы исеме һәм аның коды (сан билгеләнеше) бертөрле булып тора.

15. Жир кишәрлекләренең индикаторы (минималь һәм (яисә) максималь қуләмнәре һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнең индикаторлары тубәндәгеләрне үз эченә ала:

1) 1) жир кишәрлекләренең индикаторы (минималь һәм (яисә) максималь қуләмнәрен, шул исәптән аларның мәйданын;

2) катларның индикаторы санын һәм биналарның, корылмаларның индикаторы биеклеген;

3) жир кишәрлекләгенең бөтен мәйданына төзелеп бетәргә мөмкин булган суммар мәйданы нисбәте буларак билгеләнә торған жир кишәрлекеге чикләрендә төзелеш алыш баруның максималь процентын;

4) биналар, төзелмәләр, корылмалар төзү тыела торған биналарны, төзелмәләрне, корылмаларны урнаштыру урыннарын билгеләү максимальтарында жир кишәрлекеге чикләреннән минималь чигенүләрен.

16. Жир кишәрлекләренең индикаторы (минималь һәм (яисә) максималь қуләмнәре һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнең индикаторлары, кагыйдәләр, техник регламентлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары, санитария кагыйдәләре тарафыннан индикаторларга карата таләпчән таләпләр каралмаган очракларда кулланыла.

17. Жир кишәрлекләгенең минималь қуләмене (мәйданына) чикләүләр бер хокукка ия булган файдалануның бер төре булган ызандаш жир кишәрлекләренең кагылмый.

18. Бинаның индикаторы барлық өске катларны үз эченә ала, шул исәптән мансарды да кертеп, шулай ук цокольне, әгәр дә цоколь катының өслеге жирнең планлаштыру тамгасы дәрәҗәсеннән 2 м. га кадәр югарырак булса.

18.1. Классификаторның 6.8 коды белән рөхсәт ителгән куллану төре өчен корылмаларның (антенна-мачталар) индикаторы билгеләнергә тиеш түгел.

19. Жир кишәрлекләгендә төзелешнең максималь проценты жир кишәрлекләгендә урнашкан барлық биналарның һәм корылмаларның мәйданын исәпкә ала, яссы корылмалар һәм капиталъ төзелеш объектларыннан яисә аларның жир кишәрлекеге астындағы өлешиләреннән тыш(объектның жир асты өлеше)

20. Территориаль зоналар чикләрендә жир кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларын бертигез файдалану рөхсәт ителгән бертөрле төрдәге өстәмә зоналар урнаштырылырга мөмкин, әмма жир кишәрлекләренең чик(минималь һәм (яисә) максималь қуләме һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнен , реконструкцияләүнең индикаторлары белән һәм шундай зурлыклар һәм параметрлар белән туры килгән

22 статья. Территориаль зоналарның шәһәр төзелеше регламентлары

Шәһәр төзелеше регламентлары территориаль зонаның һәр төренә карата билгеләнә. Территория зонасының һәр төренең шәһәр төзелеше регламентының гамәли көче әлеге төрдәге барлық билгеләнгән территориаль зоналарга кагыла.

22.1. Рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлық төрләре жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның төп һәм шартлы рөхсәт ителгән

төрлөренә карата өстәмә буларак кына рөхсәт ителә һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла. Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрөн сайлап алу тәп яки шартлы рәвештә рөхсәт ителгән күренешкә өстәмә рәвештә генә мөмкин, аны тәп яки шартлы рөхсәт ителгән төр урынына билгеләргә ярамый.

Жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре, шулай ук рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре өчен жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр күрсәтелми, чөнки алар файдалануның тәп яисә шартлы рөхсәт ителгән төре белән билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламентында әлеге төрне Классификаторда тасвиirlау нигезендә конкрет тәп яки шартлы рөхсәт ителгән төр өчен рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре күрсәтелми

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре; ярдәмче төрләр өчен капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен ин чик параметрлары билгеләнә торган тәп яки шартлы рөхсәт ителгән төрләрнен кодлары:

Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмчес төре коды	Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төре исеме	Куллануның ярдәмче төре билгеләнә торган тәп һәм шартлы рөхсәт ителгән төрләре кодлары	Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнен һәм реконструкцияләүнен ин чик параметрлары	
			катларның чикле саны, төзелешнен чикле биеклеге	төзелешнен максималь проценты
1.15	Авыл хужалығы продукциясен саклау һәм эшкәрту	1.8; 1.9; 1.10; 1.11; 1.12; 1.13	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
1.18	Авыл хужалығы житештерүен тәэммин итү	1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12, 1.13	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
1.19	Печән чабу	1.8	0	билгеләнмәгән
1.20	Авыл хужалығы хайваннарын көтү	1.8	0	билгеләнмәгән
2.7.1	Автотранспортны саклау	2.1.1; 2.5; 2.6; 4.1	1 кат, 4.5 м	20%
3.1.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәту	1.7; 1.8; 1.9; 1.10; 1.11; 1.12; 1.13; 1.14; 1.15; 1.16; 1.17; 1.18; 2.1.1; 2.4; 2.5; 2.7.1	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.2.4	Тулай торак	3.5.2, 6.12	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.3	Көнкүреш хезмәте күрсәту	2.5; 2.6; 3.2.4	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәnlеге объектлары	3.6.2	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәту	1.8, 1.9, 1.10, 1.11	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.4	Кибетләр	3.4.1, 3.4.2, 3.10.1, 4.8.1, 5.2.1, 6.4, 6.9,	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

		7.6, 9.2.1, 12.1		
4.6	Жемегать туклануы	4.3, 4.4, 4.7, 4.8.1, 5.2.1, 7.6, 9.2.1	билгеленмеген	билгеленмеген
4.9	Эш урынындагы гаражлар	3.1, 3.1.2, 3.4.2, 3.8, 3.8.1, 3.9.2, 3.9.3, 4.1, 4.8.1	билгеленмеген	билгеленмеген
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	4.9, 4.9.1.1, 4.9.1.4	2 кат, 10 метр	билгеленмеген
4.9.1.4	Автомобиль ремонтлау	4.9.1.1, 4.9.1.3	2 кат, 10 метр	билгеленмеген
5.1.3	Спорт белен шөгүллөнү өчен мәйданчыклар	3.6.2, 5.2.1, 9.2.1	0	билгеленмеген
5.4	Кече суднолар өчен причаллар	3.6.2, 5.2.1, 9.2.1	билгеленмеген	билгеленмеген
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	9.2.1	билгеленмеген	билгеленмеген
11.3	Гидротехник корылмалар	1.13	билгеленмеген	билгеленмеген

Индивидуаль торак төзелеше зоналарының шәһер төзелеше регламенты (Ж1) өлөгө Кагыйдәләр билгелеген Ж1 индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Индивидуаль торак төзелеше зоналары түбәндәгеләрне урнаштыру өчен каралган:

- индивидуаль торак төзелеше һәм шәхси ярдәмче хужалық алып бару өчен билгеленгән шәхси жир кишәрлекләре белән аерым торучы торак йортлар өчен;

- блокланган торак йортларны;
- аз катлы торак йортлар өчен(дүрт катка кадәр, мансардны да кертеп).

Торак зоналарда социаль һәм коммуналь-көнкүреш билгеленешендәге аерым торган, төзелгән яисә күшүп төзелгән объектларны, сәламәтлек саклау объектларын, мәктәпкәчә, башлангыч гомуми һәм урта гомуми белем бирү объектларын, күльт биналарын, автомобиль транспортны стоянкаларын, гараж билгеленешендәге объектларны, гражданнарның яшәвенә бәйле һәм әйләнәтире мохиткә тискәре йогынты ясамый торган объектларны урнаштыру рәхсәт ителә. Торак зоналар составына шулай ук бакчачылыкны алып бару өчен билгеленгән территорияләр дә кертелергә мөмкин.

Жир кишәрлекләрен булдырганда (шул исәптән, бүлешү яки бүлеп бирү юлы белән) рәхсәт ителгән куллану төрләре белән 2.1, 2.2 кодлы жир кишәрлекенең минималь киңлеге урам фронты (юл) буенда 12 м дан ким булмаска, 2.3 коды белән— 6 м дан да ким булмаска , 2.1.1. код өчен—27 м ким булмаска тиеш.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рәхсәт ителгән куллану төрләре өчен иң чик катлар саны һәм иң чик биеклеге төп биналарга, корылмаларга һәм төзелешләргә карата билгеләнә. Ярдәмчел корылмаларның максималь биеклеге - 3,5 м яссы тубә башына, 4,5 м кыек тубә очына кадәр.

Индивидуаль торак төзелеше өчен түбәндәге ераклыкларны алырга кирәк:

-- кишәрлек чигеннән алып торак йорт стенасына кадәр - кимендә 3 метр, урам яғыннан (юл йөрү) - 5 метрдан да ким булмаган күләмдә; кишәрлек чикләреннән алып хужалык корылмаларына кадәр - кимендә 1 метр;

- торак бина тәрәзәләреннән алып күрше кишерлектә урнашкан хужалық корылмаларына кадәр - кимендә 10 метр;
- үзәкләштерелгән канализация булмаганда бәдрәфтән күрше йорт диварларына кадәр ара - 12 метрдан да ким булмаган;
- үзәкләштерелгән канализация булмаганда бәдрәфтән су белән тәэммин итү чыганагына кадәр ара (кое) - 25 метрдан да ким булмаган.

Блокланган һәм аз катлы күпфатирлы торак төзелеше өчен түбәндәге ераклыктарны алырга кирәк:

- 2.3 коды өчен кишәрлек чигеннән алып торак йорт стенасына кадәр - кимендә 3 метр, урам яғыннан (йөрү) - кимендә 3 метрдан.
- 2 - 3 кат биекләтеге торак биналарның озын яклары арасында: 15 м дан да ким булмаган; 4 кат: 20 м дан да ким булмаган (көнкүреш өзеклекләре);
- торак бүлмәләрнең тәрәзәләре белән шул ук биналарның озын яклары һәм яннары арасында -10 метрдан да ким булмаган

Гомуми файдаланудагы мәйданчыклар торак һәм ижтимагый биналардан түбәндәге ераклыкта урнаштырылырга тиеш:

- балалар уеннары өчен торак биналарга кадәр- 12 м;
- өлкән яштәге халыкның ялы өчен - 10 м;
- автомобиль кую өчен - 10 м;
- спорт белән шәгыльләнү өчен 10 метрдан 40 метрга кадәр;
- хужалык максатлары өчен - 20 м;
- калдыклар өчен контейнер белән мәйданчыклар - 20 метрдан 100 метрга кадәр.

Өстәмә корылмалар, автомобиль транспортын саклау урыннарыннан тыш, урамнар яғыннан урнаштыру рәхсәт ителми.

Чиктәш участоклар арасындағы материал һәм тип киртәләр, яшелчә бакчалары белән тәэммин ителгән өлеشتә кояш яктысын үткәрә торган челтәрсүман итеп кабул ителә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан рәхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүненең, реконструкцияләүненең:

Рәхсәт ителгән куллану тәре		Жир кишәрлекләренең чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүненең, реконструкцияләүненең ин чик параметрлары			
Код	Атамасы	жир кишәрлекеге күләме, кв м.	жир кишәрлекеге күләме, кв м.	жир кишәрлекеге күләме, кв м.	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенү
Рәхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	МИН. - 1000 макс. - билгеләнмәгән	3 кат/18 м	50 %	3/3
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт яны жир кишәрлекеге)	МИН. - 1000 макс. - билгеләнмәгән	3 кат/18 м	40 %	3/3
2.3	Блоклы торак төзелеше		3 кат/18 м	60 %	3/3

		МИН. - 1000макс. - билгеләнмә гән			
3.4.1	Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәту	билгеләнмә гән	билгеләнм әгән	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем	билгеләнмә гән	билгеләнм әгән	билгеләнм әгән	10/билгелән мәгән
3.8	Ижтимагый идарә	билгеләнмә гән	билгеләнм әгән	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
3.8.1	Дәүләт идарәсе	билгеләнмә гән	билгеләнм әгән	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
5.1.3	Спорт белән шөгыльләнү өчен мәйданчыклар	билгеләнмә гән	билгеләнм әгән	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	билгеләнмә гән	билгеләнм әгән	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмә гән	билгеләнм әгән	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
11.2	Су объектларыннан максус файдалану	билгеләнмә гән	билгеләнм әгән	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнмә гән	билгеләнм әгән	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләре)	билгеләнмә гән	билгеләнм әгән	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
12.0.1	Урам-юл чөлтәре	билгеләнмә гән	билгеләнм әгән	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
12.0.2	Территорияне төзекләндөрү	билгеләнмә гән	билгеләнм әгән	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән

Шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төрләре

2.1.1	Аз катлы күп фатирлы торак төзелеше	билгеләнмә гән	4 кат (манкардан ы да кеертеп)/20 м	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
2.7	Торак төзелешенә хезмәт курсәту	билгеләнмә гән	билгеләнм әгән	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнмә гән	билгеләнм әгән/4.5 м	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
3.1	Коммуналь хезмәте курсәту	билгеләнмә гән	билгеләнм әгән	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
3.1.1.	Коммуналь хезмәтләр курсәту	билгеләнмә гән	билгеләнм әгән	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр курсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмә гән	билгеләнм әгән	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
3.2.1	Социаль хезмәт күрсәту йортлары	билгеләнмә гән	билгеләнм әгән	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән

3.2.2	Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	билгеләнмә гән	билгеләнм әгән	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
3.2.3	Элемтә хезмәте күрсәтү	билгеләнмә гән	билгеләнм әгән	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
3.2.4	Тулай торак	билгеләнмә гән	билгеләнм әгән	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
3.3	Көнкүреш хезмәте күрсәтү	билгеләнмә гән	билгеләнм әгән	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	билгеләнмә гән	билгеләнм әгән	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
3.7	Дини куллану	билгеләнмә гән	билгеләнм әгән	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
3.7.1	Дини йолаларны тормышка ашыру	билгеләнмә гән	билгеләнм әгән	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
3.7.2	Дини идарә һәм мәгариф	билгеләнмә гән	билгеләнм әгән	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аның белән чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәэмин итү	билгеләнмә гән	билгеләнм әгән	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	билгеләнмә гән	билгеләнм әгән	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнмә гән	билгеләнм әгән	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
4.4	Кибетләр	билгеләнмә гән	2 кат/билгел әнмәгән	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	билгеләнмә гән	2 кат/билгел әнмәгән	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнмә гән	2 кат/билгел әнмәгән	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
4.7	Кунақханә буенча хезмәте күрсәтү	билгеләнмә гән	3 кат/билгел әнмәгән	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
4.9.1. 3	Автомобиль юу урыннары	билгеләнмә гән	2 кат/10 м	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
4.9.1. 4	Автомобиль ремонтлау	билгеләнмә гән	2 кат/10 м	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
6.8	Элемтә	билгеләнмә гән	билгеләнм әгән	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән
13.1	Яшелчәчелек алып бару	мин. - 300 макс. - 600	0/0	0 %	билгеләнмәг ән
13.2	Бакчачылық алып бару	мин. - 300 макс. -	билгеләнм әгән	билгеләнм әгән	билгеләнмәг ән

Искәрмәләр.

«Жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша жир кишәрлекенең урамнары һәм башка якларыннан чигенү курсәткечләре китерелә.

«н.у.» шартлы қыскаруы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар белән билгеләнде.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рәхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның IX булегендә курсәтлән табица, 22 статья, 22.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган курсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламенты тарафыннан билгеләнгән жир кишәрлекләренең чик (минималь) күләмнәре түбәндәге очракларда кулланылмый:

- жир кишәрлеге хосусый милектәге жир кишәрлекен һәм дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жирләрне һәм (яисә) жир кишәрлекләрен яңадан бўлу юлы белән һәм мәйданы жир кишәрлекләренең инч (минималь) күләменә туры килә торган жир кишәрлекен жирлектә формалаштыру мөмкинлеге булмау юлы белән төзелсә;

- ике һәм андан кубрәк жир кишәрлекләрен берләштеру юлы белән жир кишәрлеге барлыкка китерү;

- гамәлдәге күчемсез милек объекты астында төзелә торган жир кишәрлеге барлыкка килу һәм мәйданы жир кишәрлекләренең инч (минималь) күләменә туры килә торган жир кишәрлекен формалаштыру мөмкинлеге булмау.

22.2. Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зоналарның (ОД) шәһәр төзелеше регламенты

Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зоналарның шәһәр төзелеше регламенты әлеге Кагыйдәләр билгеләгән ОД индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зоналар мәдәният, сәүдә, сәламәтлек саклау, җәмәгать туклануы, социаль һәм мәдәни-көнкүреш билгеләнешендәге объектлар, эшкуарлык эшчәнлеге, урта һөнәри һәм югары һөнәри белем биры объектлары, административ, фәнни-тикшеренү учреждениеләре, культ биналары, автомобиль транспорты тукталышлары, эшлекле, финанс билгеләнешендәге объектлар, гражданнарның тормыш эшчәнлекен тәэммин итүгә бәйле башка объектлар урнаштыру өчен билгеләнгән.

Ижтимагый-эшлекле зоналарда урнаштыру өчен рәхсәт ителгән капиталь төзелеш объектлары исемлегенә торак йортлар, блокланган төзелеш йортлары, күпфатирлы йортлар, кунакханәләр, жир асты яки күпкатлы гаражлар кертелергә мөмкин.

Жир кишәрлекләре барлыкка килгәндә (шул исәптән, бүлешү яки булеп биры юлы белән) код белән рәхсәт ителгән файдалану төрләре белән 2.1, 2.2 фронт буйлап жир кишәрлекенең минималь киңлеге 12 м булырга тиеш; код белән 2.3 - 6 м, код өчен 2.1.1 - 27 м булырга тиеш.

Катларның инч саны һәм кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләре өчен инч чик биеклек 2.1, 2.2, 2.3 төп биналарга, корылмаларга һәм корылмаларга

караты билгеләнә. Ярдәмчел корылмаларның максималь биеклеге - 3,5 м яссы түбә башына, 4,5 м қыек түбә очына кадәр.

Индивидуаль торак төзелеше өчен түбәндәге ераклыкларны алырга кирәк:

- кишәрлек чигеннән торак йорт стенасына кадәр - кимендә 3 метр, урам яғыннан (юл йөрү) - кимендә 3 метр;
- кишәрлек чикләреннән алып хужалық корылмаларына кадәр - кимендә 1 метр;
- торак бина тәрәзәләреннән алып күрше кишерлектә урнашкан хужалық корылмаларына кадәр - кимендә 10 метр;
- үзәкләштерелгән канализация булмаганды, күрше йортның диварларына кадәр ара - 12 метрдан да ким түгел;
- үзәкләштерелгән канализация булмаганды бәдрәфтән су белән тәэммин иту чыганагына кадәр ара (кое) - 25 метрдан да ким түгел.

Блокланган һәм аз катлы күпкатлы торак төзелеше өчен түбәндәге ераклыкларны алырга кирәк:

- кишәрлек чигеннән алып торак йорт стенасына кадәр 2.3 коды өчен - 3 метрдан да ким түгел, урам яғыннан (йөрү) - 3 метрдан ким түгел; код өчен 2.1.1 - 3 метрдан ким түгел, урам яғыннан (юл йөрү) - 3 метрдан ким түгел;
- 2-3 кат биеклектәге торак биналарның озын яклары арасында: 15 м дан да ким булмаган; 4 кат: 20 м дан да ким булмаган (көнкүреш өзеклекләре);
- торак бүлмәләрнең тәрәзәләре белән шул ук биналарның озын яклары һәм яннары арасында -10 метрдан да ким булмаган

Гомуми файдаланудагы мәйданчыклар торак һәм ижтимагый биналардан түбәндәге ераклыкта урнаштырылырга тиеш:

- балаларны торак биналарга кадәр уйнау өчен - 12 м;
- өлкән яштәге халыкның ялы өчен - 10 м;
- автомобиль кую өчен - 10 м;
- спорт белән шәгыльләнү өчен 10 метрдан 40 метрга кадәр;
- хужалық максатлары өчен - 20 м;
- калдыклар өчен контейнерләр мәйданчыклар - 20 метрдан 100 метрга кадәр.

Чиктәш кишәрлекләр арасындағы материал һәм тип киртәләр, яшелчә бакчалары белән тәэммин ителгән өлештә кояш яктысын үткәрә торган чөлтәрсүман итеп кабул ителә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләме һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану тәре		Жир кишәрлекләренең чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	Жир кишәрлекләгә күләме, кв м.	катлар саны / корылма биеклеге	Төзелешн ең максималь проценты	Жир кишәрлекләренең минимал чигенүләм
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1	Коммуналь хезмәте	билгеләнмәгә	билгеләнмәг	билгелән	билгеләнм

	күрсәту	н	ән	мәгән	ән
3.1.1. 1	Коммуналь хезмәтләр күрсәту	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнм ән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтуне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнм ән
3.2.2	Халыкка социаль ярдәм күрсәту	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнм ән
3.2.3	Элемтә хезмәте күрсәту	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнм ән
3.2.4	Тулай торак	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнм ән
3.3	Көнкүреш хезмәте күрсәту	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнм ән
3.4.1	Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәту	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнм ән
3.4.2	Стационар медицина хезмәте күрсәту	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнм ән
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	10/билгел ән мәгән
3.5.2	Урта һәм югары һәнәри белем	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	10/билгел ән мәгән
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәnlеге объектлары	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнм ән
3.7	Дини куллану	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнм ән
3.7.1	Дини йолаларны тормышка ашыру	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнм ән
3.7.2	Дини идарә һәм мәгариф	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнм ән
3.8	Ижтимагый идарә	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнм ән
3.8.1	Дәүләт идарәсе	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнм ән
3.8.2	Вәкиллек эшчәnlеге	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнм ән
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткәру	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнм ән
3.10. 1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәту	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнм ән
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнм ән
4.4	Кибетләр	билгеләнмәгә н	3 кат/билгелә нмәгән	билгелән мәгән	билгеләнм ән
4.5	Банк һәм иминият эшчәnlеге	билгеләнмәгә н	2 кат/билгелә нмәгән	билгелән мәгән	билгеләнм ән

4.6	Жәмәгать түклануы	билгеләнмәгән	3 кат/билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
4.7	Кунакханә буенча хезмәтө күрсәту	билгеләнмәгән	б.к.к.	билгелән мәгән	билгеләнмән
4.8.1	Күңел ачу чарапары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
5.1.1	Спорт-тамаша чарапарын тәэммин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
5.1.2	Биналарда спорт белән шәгыльләнүне тәэммин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
5.1.3	Спорт белән шәгыльләнү өчен мәйданчыклар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләре)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
12.0.1	Урам-юл чөлтәре	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
12.0.2	Территорияне төзекләндөрү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән

Шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төрләре

2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	МИН. - 1000 макс. - билгеләнмәгән	3 кат/18 м	50 %	3/3
2.1.1	Аз катлы күп фатирлы торак төзелеше	билгеләнмәгән	4 кат (мансады да кертеп)/20 м	билгелән мәгән	билгеләнмән
2.2	Шәхси ярдәмче хужалық алыш бару өчен (йорт яны жир кишәрлеге)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
2.3	Блоклы торак төзелеше	МИН. - 1000 макс. - билгеләнмәгән	3 кат/18 м	60 %	3/3
2.5	Урта катлы торак төзелеше	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
2.6	Күп катлы торак йорт	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән

	(биек төзелеш)	н	ән	мәгән	ән
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнмәгән	1 кат/4.5 м	билгелән мәгән	билгелән ән
3.2.1	Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелән ән
3.4.3	Махсус билгеләнештәге медицина оешмалары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелән ән
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аның белән чиктәш өлкәләрдәге эшчәnlекне тәэммин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелән ән
3.9.3	Фәнни сынаулар үткәрү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелән ән
4.2	Сәүдә объектлары (сәүдә үзәкләре, сәүдә-куңел ачу үзәкләре (комплекслар)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелән ән
4.3	Базарлар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелән ән
4.9	Эш урынындагы гаражлар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелән ән
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәnlеге	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелән ән

Искәрмәләр.

«Жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша жир кишәрлекенең урамнары һәм башка якларыннан чигенү күрсәткечләре китерелә.

«н.у.» шартлы кыскаруы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар белән билгеләnde.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның барлык тәрләре рәхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы тәрләре өчен өлөгө Томның IX булегендә курсәтелгән таблица, 22 статья, 22.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Өлөгө статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламенты тарафыннан билгеләнгән жир кишәрлекләренең чик (минималь) күләмнәре түбәндәге очракларда кулланылмый:

- жир кишәрлеге хосусый милектәге жир кишәрлекен һәм дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жирләрне һәм (яисә) жир кишәрлекләрен яңадан бўлу юлы белән һәм мәйданы жир кишәрлекләренең иң чик (минималь) күләменә туры килә торган жир кишәрлекен жирлектә формалаштыру мөмкинлеге булмау юлы белән төзелсә;

- ике һәм аннан күбрәк жир кишәрлекләрен берләштерү юлы белән жир кишәрлекләренең барлыкка китерү;

- гамәлдәге күчемсез милек объекты астында төзелә торган жир кишәрлекләренең барлыкка килу һәм мәйданы жир кишәрлекләренең иң чик (минималь) күләменә туры килә торган жир кишәрлекен формалаштыру мөмкинлеге булмау.

22.3. Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зоналарның (ОД) шәһәр төзелеше регламенты

Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зоналарның шәһәр төзелеше регламенты әлеге Кагыйдәләр билгеләгән ОД индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зоналар мәдәният, сәүдә, сәламәтлек саклау, жәмәгать түкленүү, социаль һәм мәдәни-көнкүреш билгеләнешендәге объектлар, эшкуарлық эшчәнлөгө, урта һөнәри һәм югары һөнәри белем бирү объектлары, административ, фәнни-тикшеренү учреждениеләре, күльт биналары, автомобиль транспорты тукталышлары, эшлекле, финанс билгеләнешендәге объектлар, гражданнарның тормыш эшчәнлеген тәэммин итүгә бәйле башка объектлар урнаштыру өчен билгеләнгән.

Ижтимагый-эшлекле зоналарда урнаштыру өчен рәхсәт ителгән капиталъ төзелеш объектлары исемлегенә торак йортлар, блокланган төзелеш йортлары, күпфатирлы йортлар, кунакханәләр, жир асты яки күпкатлы гаражлар көртөлөргө мөмкин.

Жир кишәрлекләрен булдырганда (шул исәптән, бүлешү яки бүлеп бирү юлы белән) рәхсәт ителгән куллану төрләре белән 2.1, 2.2 кодлы жир кишәрлекенең минималь киңлеге урам фронты (юл) буенда 12 м дан ким булмаска, 2.3 коды белән— 6 м дан да ким булмаска , 2.1.1. код өчен—27 м ким булмаска тиеш.

Катларның иң чик саны һәм кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләре өчен иң чик биеклек 2.1, 2.2, 2.3 тәп биналарга, корылмаларга һәм корылмаларга карата билгеләнә. Ярдәмчел корылмаларның максималь биеклеге - 3,5 м яссы түбә башына, 4,5 м кайчылы түбә очына кадәр.

Шәхси торак төзелеше өчен түбәндәге ераклыкларны алырга кирәк:

- участокның чигеннән торак йорт стенасына кадәр - кимендә 3 метр, урам яғыннан (юл йөрү) - кимендә 3 метр;
- кишәрлек чикләреннән алып хужалық корылмаларына кадәр - кимендә 1 метр;
- торак бина тәрәзәләреннән алып күрше участокта урнашкан хужалық корылмаларына кадәр - кимендә 10 метр;
- үзәкләштерелгән канализация булмаганды, күрше йортның диварларына кадәр ара - 12 метрдан да ким түгел;
- үзәкләштерелгән канализация булмаганды бәдрәфтән су белән тәэммин итү чыганагына кадәр ара (кое) - 25 метрдан да ким түгел.

Блокланган һәм аз катлы күпкатлы торак төзелеше өчен түбәндәге ераклыкларны алырга кирәк:

- кишәрлек чигеннән алып торак йорт стенасына кадәр 2.3 коды өчен - 3 метрдан да ким түгел, урам яғыннан (йөрү) - 3 метрдан ким түгел; код өчен 2.1.1 - 3 метрдан ким түгел, урам яғыннан (юл йөрү) - 3 метрдан ким түгел;
- 2-3 кат биекләтәге торак биналарның озын яклары арасында: 15 м дан да ким булмаган; 4 кат: 20 м дан да ким булмаган (көнкүреш өзеклекләре);
- шул ук биналарның тәрәзәләре 10 метрдан да ким булмаган озын яклары һәм борыслар арасында.

Гомуми файдаланудагы мәйданчыklар торак һәм ижтимагый биналардан түбәндәге ераклыкта урнаштырылырга тиеш:

- балаларны торак биналарга кадәр уйнау өчен - 12 м;
- өлкән яштәгә халыкның ялы өчен - 10 м;
- автомобиль кую өчен - 10 м;
- спорт белән шәгыльләнү өчен 10 метрдан 40 метрга кадәр;
- хужалық максатлары өчен - 20 м;

- калдықлар өчен контейнерлы мәйданчыклар - 20 метрдан 100 метрга кадәр.

Чиктәш участоклар арасындағы материал һәм тип киртәләр, яшелчә бакчалары белән тәэмүн ителгән өлеشتә кояш яктысын үткәрә торган чөлтәрсүмән итеп кабул итәлә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ тәзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләме һәм капиталъ тәзелеш объектларын рөхсәт ителгән тәзүнен, реконструкцияләүнен иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану тәре		Жир кишәрлекләренең чик күләмнәре һәм капиталъ тәзелеш объектларын рөхсәт ителгән тәзүнен, реконструкцияләүнен иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	жир кишәрлекләгә күләме, кв м.	катлар саны / корылма биеклеге	Тәзелешн ең максимал ь процент ы	жир кишәрлекләренең минимал чигенүләј м
Рөхсәт ителгән куллануның тәп төрләре					
2.7	Торак тәзелешенә хезмәт курсату	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
3.1	Коммуналь хезмәте курсату	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
3.1.1. 1	Коммуналь хезмәтләр курсату	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр курсатынә тәэмүн итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
3.2.2	Халыкка социаль ярдәм курсату	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
3.2.3	Элемтә хезмәте курсату	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
3.2.4	Тулай торак	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
3.3	Көнкүреш хезмәте курсату	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
3.4.1	Амбулатор-поликлиника хезмәте курсату	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
3.4.2	Стационар медицина хезмәте курсату	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	10/билгелән мәгән
3.5.2	Урта һәм югары һәнәри белем	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	10/билгелән мәгән
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
3.7	Дини куллану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
3.7.1	Дини йолаларны тормышка ашыру	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән

3.7.2	Дини идарә һәм мәгариф	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
3.8	Иҗтимагый идарә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
3.8.1	Дәүләт идарәсе	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
3.8.2	Вәкиллек эшчәnlеге	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткәру	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
3.10.1	Амбулатор өткөрүү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
4.4	Кибетләр	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән /3 кат	билгелән мәгән	билгеләнмән
4.5	Банк һәм иминият эшчәnlеге	билгеләнмәгән	2 кат/ билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнмәгән	Билгеләнмәгән/3 кат	билгелән мәгән	билгеләнмән
4.7	Кунақханә буенча хезмәте курсату	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
4.8.1	Күңел ачу чаралары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
5.1.1	Спорт-тамаша чараларын тәэмин иту	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
5.1.2	Биналарда спорт белән шөгыльләнүне тәэмин иту	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
5.1.3	Спорт белән шөгыльләнү өчен мәйданчыклар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәnlек	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
11.1	Су обьектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
11.2	Су обьектларыннан маңсус файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләре)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
12.0.1	Урам-юл чөлтәре	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән
12.0.2	Территорияне төзекләндөрү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмән

Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре

2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	мин. - 1000макс. - н.	3 кат/18 м	50 %	3/3
2.1.1	АЗ катлы күп фатирлы торак төзелеше	билгеләнмәгән	4 кат (мансадрны)	билгелән мәгән	билгеләнмән

			да көртеп)/20 м		
2.2	Шәхси ярдәмче хужалық алып бару өчен (йорт яны жири кишәрлеге)	мин. - 1000 макс. - н.	3 кат/18 м	40 %	3/3
2.3	Блоклы торак төзелеше	мин. - 1000 макс. - н.	3 кат/18 м	60 %	3/3
2.5	Урта катлы торак төзелеше	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
2.6	Күп катлы торак йорт (биек төзелеш)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнмәгән	1 кат/4.5 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.2.1	Социаль хезмәт күрсәту йортлары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.4.3	Махсус билгеләнештәге медицина оешмалары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аның белән чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәэммин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.9.3	Фәнни сынаулар үткәрү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.2	Сәүдә объектлары (сәүдә үзәкләре, сәүдә-кунел ачу үзәкләре (комплекслар)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.3	Базарлар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9	Эш урынындағы гаражлар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.10	Күргәзмә-ярминкә өшчәнлеге	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

Искәрмәләр.

«Жири кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша жири кишәрлекенең урамнары һәм башка якларыннан чигенү күрсәткечләре китерелә.

«н.у.» шартлы кыскаруы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар белән билгеләнде.

Жири кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның барлык тәрләре рәхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы тәрләре өчен әлеге Томның IX бүлегендә күрсәтелгән таблица, 22 статья, 22.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламенты тарафыннан билгеләнгән жири кишәрлекләренең чик (минималь) күләмнәре түбәндәгә очракларда кулланылмыый:

- жири кишәрлеге хосусый милектәге жири кишәрлекен һәм дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жириләрне һәм (яисә) жири кишәрлекләрен яңадан бўлу юлы белән һәм мәйданы жири кишәрлекләренең ин-

чик (минималь) күләменә туры килә торған жир кишәрлекен жирлектә формалаштыру мөмкінлеге булмау юлы белән төзелсә;

- ике һәм анданаң күбрәк жир кишәрлекләрен берләштерү юлы белән жир кишәрлеке барлыкка китерү;

- гамәлдәге күчесез милек объекты астында төзелә торған жир кишәрлеке барлыкка килу һәм мәйданы жир кишәрлекләренең иң чик (минималь) күләменә туры килә торған жир кишәрлекен формалаштыру мөмкінлеге булмау.

22.4. Транспорт инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Т)

Транспорт инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Т) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән Т индекси булган территориаль зоналарга кагыла.

Транспорт инфраструктурасы зоналары транспорт инфраструктурасы объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән, шул исәптән кешеләрне яки йөкләрне ташу яки матдәләр тапшыру өчен кулланыла торған юлларны һәм корылмаларны урнаштыру өчен, шулай ук техник регламентлар таләпләре нигезендә мондый объектларның санитар-саклау зоналарын билгеләү өчен.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләме һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану тәре		Жир кишәрлекләренең чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	жир кишәрлеке күләме, кв м.	катлар саны / корылма биеклеке	Төзеле шнең макси маль процен ты	жир кишәрлеке чикләренн ән минималь чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
2.4	Күчмә торак	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	0 %	билгеләнмәгән
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнмәгән	1 кат/4.5 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.1. 1	Коммуналь хезмәтләр күрсәту	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аның белән чиктәш	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

	өлкөләрдәге эшчәнлекне тәэмин итү				
4.9	Эш урынындагы гаражлар	билгеләнмәгән	билгеләнмәг ән	билгел әнмәгә н	билгеләнм әгән
4.9.1. 1	Транспорт чараларына ягулық салу	билгеләнмәгән	билгеләнмәг ән	билгел әнмәгә н	билгеләнм әгән
4.9.1. 2	Юл ялын тәэмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәг ән	билгел әнмәгә н	билгеләнм әгән
4.9.1. 3	Автомобиль юу урыннары	билгеләнмәгән	2 кат/10 м	билгел әнмәгә н	билгеләнм әгән
4.9.1. 4	Автомобиль ремонтлау	билгеләнмәгән	2 кат/10 м	билгел әнмәгә н	билгеләнм әгән
7.1.1	Тимер юллар	билгеләнмәгән	билгеләнмәг ән	билгел әнмәгә н	билгеләнм әгән
7.1.2	Тимер юл буенча ташууларга хезмәт курсәту	билгеләнмәгән	билгеләнмәг ән	билгел әнмәгә н	билгеләнм әгән
7.2.1	Урнаштыру автомобиль юллары	билгеләнмәгән	билгеләнмәг ән	билгел әнмәгә н	билгеләнм әгән
7.2.2	Пассажирларны ташу буенча хезмәт курсәту	билгеләнмәгән	билгеләнмәг ән	билгел әнмәгә н	билгеләнм әгән
7.2.3	Гомуми кулланылыштагы транспорт тукталышлары	билгеләнмәгән	билгеләнмәг ән	билгел әнмәгә н	билгеләнм әгән
7.3	Су транспорты	билгеләнмәгән	билгеләнмәг ән	билгел әнмәгә н	билгеләнм әгән
7.4	Һава транспорты	билгеләнмәгән	билгеләнмәг ән	билгел әнмәгә н	билгеләнм әгән
7.5	Торба үткәргеч транспорты	билгеләнмәгән	билгеләнмәг ән	билгел әнмәгә н	билгеләнм әгән
7.6	Урамнан тыш транспорт	билгеләнмәгән	билгеләнмәг ән	билгел әнмәгә н	билгеләнм әгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәг ән	билгел әнмәгә н	билгеләнм әгән
11.2	Су объектларыннан	билгеләнмәгән	билгеләнмәг	билгел	билгеләнм

	максус файдалану		ән	әнмәгә н	әгән
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнмәгән	билгеләнмәг ән	билгел әнмәгә н	билгеләнм әгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләре)	билгеләнмәгән	билгеләнмәг ән	билгел әнмәгә н	билгеләнм әгән
12.0. 1	Урам-юл чөлтәре	билгеләнмәгән	билгеләнмәг ән	билгел әнмәгә н	билгеләнм әгән
12.0. 2	Территорияне төзекләндөрү	билгеләнмәгән	билгеләнмәг ән	билгел әнмәгә н	билгеләнм әгән
Шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төрләре					
6.8	Элемтә	билгеләнмәгән	билгеләнмәг ән	билгел әнмәгә н	Элемтә

Искәрмәләр.

«н.у.» шартлы кыскаруы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар белән билгеләнде.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рәхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның IX булегендә курсателгән таблица, 22 статья, 22.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяды җайга салынмаган курсаткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

22.4. Инженерлык инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (И)

Инженерлык инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (И) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән И индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Инженерлык инфраструктурасы зоналары инженерлык инфраструктурасы объектларын, шул исәптән корылмаларны һәм коммуникацияләрне урнаштыру өчен, шулай ук техник регламентлар таләпләре нигезендә мондый объектларның санитар-сақлау зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның рәхсәт ителгән төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләме һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен иң чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану төре		Жир кишәрлекләренең чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	жир кишәрлеге	катлар саны /	Төзелеш нең	жир кишәрлеге

		күләме, кв м.	корылма биеклеге	максима ль процент ы	чикләреннән минималь чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнм әгән	1 кат/4.5 м	билгелән мәгән	билгеләнмәгә н
3.1.1. 1	Коммуналь хезмәтләр курсәту	билгеләнм әгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгә н
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр курсәтүне тәэммин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнм әгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгә н
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аның белән чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәэммин итү	билгеләнм әгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгә н
4.9	Эш урынындағы гаражлар	билгеләнм әгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгә н
6.7	Энергетика	билгеләнм әгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгә н
7.5	Торба уткәргеч транспорты	билгеләнм әгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгә н
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнм әгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгә н
11.2	Су объектларыннан максус файдалану	билгеләнм әгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгә н
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнм әгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгә н
12.0. 1	Урам-юл чөлтәре	билгеләнм әгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгә н
12.0. 2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнм әгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгә н
Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре					
4.4	Кибетләр	билгеләнм әгән	3 кат/билге ләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгә н
6.8	Элемтә	билгеләнм әгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгә н
7.4	Һава транспорты	билгеләнм әгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгә н

Искәрмәләр.

«н.у.» шартлы қыскаруы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар белән
билгеләнде.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлгәе Томның IX бүлгегендә курсәтелгән таблица, 22 статья, 22.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

22.5. Авыл хужалығы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ2)

Авыл хужалығы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ2) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән СХ2 индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Авыл хужалығы билгеләнешендәге объектлар зоналары авыл хужалығы эшчәнлеген алып бару, фермер хужалыклары, фәнни-тикшеренү, уку һәм азыл хужалығы житештерүенә бәйле башка максатлар эшчәнлеген тәэммин иту өчен, шулай ук аквакультура (балыкчылық), шул исәптән азыл хужалығы житештерүе өчен кирәклө капиталь төзелеш объектларын үрнаштыру өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төрлөре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләме һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану тәре		Жир кишәрлекләренең чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	жир кишәрлекләре күләмне, га	катлар саны / корылма биеклеге	Төзелеш нең максималъ проценты	жир кишәрлекләренең чикләреннән минималь чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән куллануның тәп төрләре					
1.3	Яшелчәчелек *)	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
1.5	Бакчачылык	билгелән мәгән	билгелән мәгән	0 %	билгеләнмәгән
1.8	Терлекчелек	макс. - 50	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
1.9	Жәнлекчелек	макс. - 50	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
1.10	Кошчылык	макс. - 50	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
1.11	Дуңғызычылык	макс. - 50	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
1.12	Умартачылык	макс.- 1	билгелән мәгән	10 %	билгеләнмәгән
1.13	Балыкчылык	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
1.14	Азыл хужалығын фәнни яктан тәэммин иту	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
1.15	Азыл хужалығы продукциясен саклау һәм эшкәрту	макс. - 10	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән

1.17	Питомниклар	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
1.18	Авыл хүжалығы житештерүен тәэмин итү	макс. - 10	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
1.19	Печән чабу	билгелән мәгән	билгелән мәгән	0 %	билгеләнмәгән
1.20	Авыл хүжалығы хайваннарын көтү	билгелән мәгән	билгелән мәгән	0 %	билгеләнмәгән
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгелән мәгән	билгелән мәгән/4.5 м	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
3.1	Коммуналь хезмәте күрсәту	билгелән мәгән	билгелән мәгән	0 %	билгеләнмәгән
3.1.1. 1	Коммуналь хезмәтләр күрсәту	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аның белән чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәэмин итү	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
3.10. 1	Амбулатория ветеринария хезмәте күрсәту	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
4.4	Кибетләр	билгелән мәгән	3 кат/билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
4.6	Жәмәгать туклануы	билгелән мәгән	2 кат/билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
4.9.1. 1	Транспорт чараларына ягулық салу	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
4.9.1. 3	Автомобиль юу урыннары	билгелән мәгән	2 кат/10 м	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
6.9	Складлар	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
6.9.1	Склад мәйданчыклары	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
6.12	Фәнни-житештерү эшчәнлеге	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
11.2	Су объектларыннан маxсус файдалану	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы	билгелән	билгелән	билгелән	билгеләнмәгән

	жир кишәрлекләре (территорияләре)	мәгән	мәгән	мәгән	н
12.0. 1	Урам-юл чөлтәре	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгә н
12.0. 2	Территорияне төзекләндөрү	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгә н
Шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төрләре					
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткәру	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгә н
3.9.3	Фәнни сынаулар үткәру	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгә н
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәнлеге	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгә н
5.3	Ay һәм балық тоту	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгә н
6.8	Элемтә	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгә н

Искәрмәләр.

*) Капиталь төзелеш объектлары булганда, яшелчәчелек теплицалардан файдаланып. «н.у.» шартлы кыскаруы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар белән билгеләнде.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рәхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томмың IX булегендә курсателгән таблица, 22 статья, 22.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган курсаткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

22.6. Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ4)

Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ4) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән СХ4 индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зоналары бакчачылыкны алыш бару, бакчачылык һәм дача хужалыгы өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән файдалануның рәхсәт ителгән төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләме һәм капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен иң чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану тәре		Жир кишәрлекләренең чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	жир кишәрлекләгә күләме, кв м.	катлар саны / корылма биеклеке	Төзелеш нең максималь	жир кишәрлекләгә чикләреннән минималь

				процент ы	чиғенүләр, м
Рөхсәт ителгән куллануның тәп тәрләре					
3.1	Коммуналь хезмәте курсату	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
3.1.1. 1	Коммуналь хезмәтләр курсату	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр курсатуне тәэммин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аның белән чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәэммин иту	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
11.2	Су объектларыннан максус файдалану	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләре)	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
12.0. 1	Урам-юл чeltәре	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
12.0. 2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
13.0	Гомуми билгеләнештәге жир кишәрлекләре	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
13.1	Яшелчәчелек алыш бару	мин. - 300 макс. - 600	0/0	0 %	билгеләнмәг ән
13.2	Бакчачылык алыш бару	мин. - 300 макс. - 600	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану тәрләре					
6.8	Элемтә	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән

Искәрмәләр.

«н.у.» шартлы қыскаруы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар белән билгеләнде.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык тәрләре рөхсәт ителгән файдалануның тәп һәм

шартлы төрлөре өчен әлеге Томның IX бүлгөндө курсателгөн таблица, 22 статья, 22.1 пункты нигезендө билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган курсаткечлөр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләплөре нигезендө билгеләнә.

22.7. Ял, туризм һәм спорт объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Р3)

Ял, туризм һәм спорт объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Р3) әлеге Кагыйдәләр билгеләгән Р3 индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Ял, туризм һәм спорт объектлары зоналары табигый, тарихи, социаль-мәдәни объектларны, физик культура һәм спорт объектларын, шулай ук рухи һәм башка ихтыяжларны канәтгәтләндерергә сәләтле башка объектларны урнаштыру өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларынан файдалануның рәхсәт ителгән төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләме һәм капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану тәре		Жир кишәрлекләренең чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	жир кишәрлеге күләме, кв м.	катлар саны / корылма биеклеге	Төзелеш нең максималь проценты	жир кишәрлеге чиләрен нән минималь чигенүләр, м
Рәхсәт ителгән куллануның тәп төрләре					
3.6.2	Мәдәният һәм ял парклары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аның белән чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәэммин иту	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнмәгән	3 кат/билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән
4.7	Кунакханә буенча хәзмәте күрсәтү	билгеләнмәгән	3 кат/билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән
4.8.1	Күңел ачу чарапары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән
5.1.3	Спорт белән шөгүльләнү өчен мәйданчыклар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән

5.1.7	Спорт базалары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.2	Табигый-танып-белү туризмы	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.2.1	Туристик хезмәт күрсәту	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.3	Ay hәм балық totу	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.5	Гольф яки атлар йөрү өчен кырлар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
9.1	Табигать территориияләрен саклау	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
9.2	Курорт эшчәnlеге	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
9.2.1	Санаторий эшчәnlеге	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләре)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.1	Урам-юл чeltәре	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.2	Территорияне төзекләndерү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

Шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төрләре

2.4	Күчмә торак	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	0 %	билгеләнмәгән
3.1	Коммуналь хезмәте күрсәту	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәту	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтуне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.6.1	Мәдени-ял иту эшчәnlеге объектлары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.6.3	Цирклар hәм жәнлекләр	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.7	Дини куллану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.7.1	Дини йолаларны	билгеләнмәгән	билгелә	билгелән	билгелән

	тормышка ашыру		нмәгән	мәгән	мәгән
3.7.2	Дини идарә һәм мәгариф	билгеләнмәгән	билгелә нмәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән
4.4	Кибетләр	билгеләнмәгән	3 кат/билг еләнмәг ән	билгелән мәгән	билгелән мәгән
4.5	Банк һәм иминият эшчәnlеге	билгеләнмәгән	2 кат/билг еләнмәг ән	билгелән мәгән	билгелән мәгән
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәnlеге	билгеләнмәгән	билгелә нмәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән
5.1.1	Спорт-тамаша чараларын тәэмин итү	билгеләнмәгән	билгелә нмәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән
5.1.2	Биналарда спорт белән шөгыльләнүне тәэмин итү	билгеләнмәгән	билгелә нмәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән
5.1.4	Спорт белән шөгыльләнү өчен жиһазландырылган мәйданчыклар	билгеләнмәгән	билгелә нмәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән
5.1.5	Су спорты	билгеләнмәгән	билгелә нмәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән
5.1.6	Авиация спорты	билгеләнмәгән	билгелә нмәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән
5.4	Кече суднолар өчен причаллар	билгеләнмәгән	билгелә нмәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән
6.8	Элемтә	билгеләнмәгән	билгелә нмәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән
7.3	Су транспорты	билгеләнмәгән	билгелә нмәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән
7.4	Һава транспорты	билгеләнмәгән	билгелә нмәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәnlек	билгеләнмәгән	билгелә нмәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән

Искәрмәләр.
«н.у.» шартлы қыскаруы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар белән билгеләндө.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык тәрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы тәрләре өчен әлеге Томның IX булегендә күрсәтелгән таблица, 22 статья, 22.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

22.8. Зиратлар урнаштыру зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (CH1)

Зиратлар урнаштыру зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СН1) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән СН1 индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Зиратлар урнаштыру зоналары күмү урыннарын (зиратларны, крематорийларны, башка күмү урыннарын) урнаштыру һәм эшләту өчен билгеләнгән. Әлеге төр зоналарны урнаштыру курсәтелгән зоналарны бүләп чыгару юлы белән генә һәм башка территориаль зоналарда ярамаган килеш тәэммин итепергә мөмкин.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларынан файдалануның рөхсәт итептән төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләме һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт итептән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт итептән куллану төре		Жир кишәрлекләренең чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт итептән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	жир кишәрлеге күләме, кв м.	катлар саны / корылма биеклеге	Төзеле шнең максим аль процент ы	жир кишәрлеге чикләренн ән минималь чигенүләр, м
Рөхсәт итептән куллануның төп төрләре					
3.1	Коммуналь хәзмәте курсәтү	билгеләнмәг ән	билгеләнмәг ән	билгелә нмәгән	билгеләнм әгән
3.1.1	Коммуналь хәзмәтләр курсәтү	билгеләнмәг ән	билгеләнмәг ән	билгелә нмәгән	билгеләнм әгән
3.1.2	Коммуналь хәзмәтләр курсәтүне тәэммин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмәг ән	билгеләнмәг ән	билгелә нмәгән	билгеләнм әгән
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аның белән чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәэммин итү	билгеләнмәг ән	билгеләнмәг ән	билгелә нмәгән	билгеләнм әгән
7.2.3	Гомуми кулланылыштагы транспорт тукталышлары	билгеләнмәг ән	билгеләнмәг ән	билгелә нмәгән	билгеләнм әгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмәг ән	билгеләнмәг ән	билгелә нмәгән	билгеләнм әгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнмәг ән	билгеләнмәг ән	билгелә нмәгән	билгеләнм әгән
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнмәг ән	билгеләнмәг ән	билгелә нмәгән	билгеләнм әгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләре)	билгеләнмәг ән	билгеләнмәг ән	билгелә нмәгән	билгеләнм әгән
12.0.1	Урам-юл чөлтәре	билгеләнмәг ән	билгеләнмәг ән	билгелә нмәгән	билгеләнм әгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнмәг ән	билгеләнмәг ән	билгелә нмәгән	билгеләнм әгән
12.1	Ритуаль эшчәнлек	билгеләнмәг	билгеләнмәг	билгелә	билгеләнм

		ӘН	ӘН	НМӘГӘН	ӘГӘН
Шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төрләре					
билгеләнмәгән					

Искәрмәләр.

«н.у.» шартлы қыскаруы мәғънәсе билгеләнмәгән параметрлар белән билгеләндә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рәхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен өлеге Томның IX бүлегендә курсәтелгән таблица, 22 статья, 22.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Өлеге статьяда жайга салынмаган курсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

23 статья. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәли көче кагылмый торган жирләр

ЛО - линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм (яисә) сыйыкча объектлар булган жир кишәрлекләре.

ОКН - мәдәни мирас объектлары территориясе

Линия объектларына электр линияләре, элемтә линияләре (шул исәптән линия-кабель корылмалары), торбауткәргечләр, автомобиль юллары, тимер юл линияләре һәм башка шундый корылмалар керә.

Шәһәр төзелеше регламентларының гамәли көче кагылмый торган жир кишәрлекләрен куллану федераль законнар нигезендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектлары башкарма хакимиятенең вәкаләтле органнары яисә жирле үзидарәнең вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләрен һәм капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән файдалануның бер төрен мондый файдалануның башка төренә үзгәрту турындагы каарлар, федераль законнар нигезендә кабул ителә.

Линия объектларын урнаштыру (гомуми файдаланудагы тимер юллардан һәм гомуми файдаланудагы федераль һәм региональ әһәмиятле автомобиль юлларыннан тыш) теләсә кайсы территориаль зонада рәхсәт ителгән файдалануның рәхсәт ителгән төрләре исемлегендә курсәтелмичә рәхсәт ителә.

24 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләр

ЛФ - урман фонды жирләре.

ВО - ёске сулар белән капланган жирләр.

СХ - авыл хужалыгы жирләренең жирләре.

ООПТ - табигать территорияләренең махсус сакланыла торган жирләре.

Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жир кишәрлекләрен куллану федераль законнар нигезендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектлары башкарма хакимиятенең вәкаләтле органнары яисә вәкаләтле жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнә. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәрту турындагы каарлар федераль законнар нигезендә мондый файдалануның башка төренә кабул ителә.

Жирләрдән яисә жир кишәрлекләреннән урман фонды жирләре

составыннан файдалану урманчылыкның урман хужалығы регламенты белəн билгелəнə, аның чиклəрендə урман фонды жирлəре урнашкан, урман мənəsəbətləre əlkəsəндəгə федераль həm regional законнар нигезендə билгелəнə.

Жир өсте сularы белəн капланган жирлəрдən файдалану Россия Федерациясе Су кодексы нигезендə vəkalətле башкарma хакимият органнары тарафыннан билгелənə.

Авыл хужалығы билгелənешendəge жирлər составындагы авыл хужалығы жирлərenə torak пунктлар чиклərennən chittə urnaшkan күпъеллык үсентелər (бакчалар, виноградлыklar həm bашkalar) билəgən cəçüleklər, peçənləkklər, kətüləkklər, ятmalar, жирлər kərə. Авыл хужалығы билгелənешendəge жирлər составындагы авыл хужалығы жирlərenən əstenlekklər kулланыlyshda həm aerym saklanыrga tiesh. Авыл хужалығы билгелənешendəge жирлər составындагы авыл хужалығы жирlərə гражданнарның үz ихтыяжлары əchen bакчалыкны алып бару территориясе чиклərenə kertelə almyy, shulay uk bакча йортлары, torak йортlar, хужалык корылмалары həm bакcha жир kiшərləgendə gaражlар təzü əchen faydalanyla almyy.

Шəhər təzeləshen zonalashtryu карталарыnda авыл хужалығы жирlərə CX индексы белən билгелənə torgan авыл хужалығы жирlərə составыna жирlərnə tiskəre йogыntıdan saklaу funkciyaseん bашkara torgan авыл хужалығы юллары, urmannı saklyy torgan utyrtmalary, agach-kuak үsemlekplərə bulgan авыл хужалығы билgələneshendəge bашka жирlər kertelergə məmkin

25 статья. Жирлərdən faktta яисə planlashtryylgan faydalantu территорияlərə

Шəhər təzeləshen zonalashtryu карталарыnda territorial planlashtryu dokumentlary nigezendə shəhər təzeləshe reglamentlary həm territoriyanə faydalunuñyç maxsus şartlary bulgan zonalar bilgələnergə tiesh, ləkin gəməldəge zakon taləplərə nigezendə, bu territoriyalər əchen territorial zona bilgələnergə tiesh tūgel.

Mondiy territorialnə bilgələy əchen жирlərnə (жир kiшərləgenen yañıñ ber əleshən) faktik yañı planlashtryylgan kуллану territoriyase təşençəse kулланыла.

Жир kiшərləgenen ber əleshən faktta яисə plan buencha kулланu territorialya - faktta kулланыla torgan yañı təge яисə bu territorial zonanıñ shəhər təzeləshe reglamenti nigezendə kулланu planlashtryylgan, bəten žir kiшərləgenen tulаем яисə yañı əleshənə karata bilgələnə almyy torgan, жир kiшərləgenen zür bulmagan əleshən(shul isəptən berdəm žir dən faydalunuñyç ike yañı annan da kubrək aerymlanangan kiшərləgen) biləgən territoriya.

hər žir kiшərləgenen ber genə territorial zonaga kaравы turyndagı законнар taləplərə nigezendə, territorial zona žir kiшərləgenen ber əleshənə karata (shul isəptən berdəm žir dən faydalunuñyç aerymlanangan kiшərləgenə karata) bilgələnə almyy. Жир kiшərləgenen fakttagı яисə planlashtryylgan əleshənnən faydalantu turu kılə torgan territorial zonanıñ shəhər təzeləshe reglamenti, rəxəsət itelgən faydalantu tərlərenə, žir kiшərləkplərenen inç chick (minimal həm (яисə) maximal küləmnərenə həm žir kiшərləgenen kalgan (kupchelik) əleshəndə kapital təzeləsh obiectlaryn rəxəsət itelgən təzüneñ, reconstrukcija ləuñen inç chick parametrlaryna turu kilməy səbəple, barlyk žir kiшərləgenə kagyitmey.

Жир kiшərləgenen fakttagı yañı planlashtryylgan əleshənnən faydalantu territorial zonanıñ xokukiy statutuya na ia tūgel. Əlegə territorialyañerneñ chikləre, shulay uk alargə turu kılə torgan

территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре ориентир рәвешендә була һәм тиешле функциональ зоналар чикләре һәм жирлекнең генераль планы карталарында территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар нигезендә шәһәр төзелеше зonasы карталарында чагылдырыла.

Шәһәр төзелеше зonasы карталарында әлеге территорияләрне билгеләү өчен жир кишәрлегенең бер өлешен фактта файдалануның яисә планлаштырылуның территориаль зonasы индексы кулланыла, жир кишәрлеге өлешен фактта файдаланган очракта «-Ф» индексы, яки планлаштырган очракта «-П» индексы өстәп.

Шәһәр төзелешен зonalаштыру карталарында жирләрдән фактта һәм планлаштырылган файдалануның түбәндәге төрләре күрсәтелгән:

CX2-Ф - CX2 зonasы регламенты нигезендә жирләрдән фактта файдалану территориясе.

CH1-Ф - CH1 зonasы регламенты нигезендә жирләрдән фактта файдалану территориясе.

Гамәлдәге законнар нигезендә жирләрнең хокукий статусы җайга салынмаган территорияләр, әгәр алар кешеләр тормышына һәм сәламәтлегенә, әйләнә-тирә мохиткә куркыныч тудырмаса, гамәлдә чикләнмәгән рәвештә озак була ала, . Жир кишәрлегенең бер өлешен факттагы яисә планлаштырылган файдалану территориясендә булган капиталъ төзелеш объектларын төзу яки реконструкцияләүгә рәхсәт алу өчен жир кишәрлеген ызанлау (булешү яки бүлеп бириү) үткәрергә һәм территорияне факттагы яки планлаштырылган куллануга туры килә торган, территориаль зона чикләрен билгеләү өлешендә, әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертергә кирәк.

Шәһәр төзелешен зonalаштыру картасында жирләрдән фактта файдалану территориясе сыйфатында, шулай ук урман фонды жирләрендә яисә махсус саклана торган территорияләрдә жир кишәрлекләре дә күрсәтелә ала, алар өчен шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән

Х БҮЛЕК. ЖЫР КИШЭРЛЕКЛЭРЕН ҺӘМ КАПИТАЛЬ ТӨЗЕЛЕШ ОБЪЕКТЛАРЫН КУЛЛАНУНЫ ЧИКЛӘУ

26 статья. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә жыр киширлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләу

26.1. Гомуми нигезләмәләр

1) Россия Федерациясе Жыр кодексы нигезендә территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә жыр киширлекләреннән файдалануның чикләве билгеләнә, әгәр жыр асты байлыклары, нава һәм су законнары турындагы законнарда башкасы каралмаган булса, алар жыр өстендей һәм жыр өслегендә булган барлык нәрсәгә кагыла һәм мондый жыр киширлекләрендә урнашкан күчемсез мәлкәт объектларын урнаштыруны һәм (яисә) файдалануны чикли һәм (яисә) территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар урнаштыру максатларына туры килми торган башка эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен жыр киширлекләреннән файдалануны чикли яисә тыя.

2) Россия Федерациясе Жыр кодексының 105 статьясында билгеләнгән территориинен махсус шартлары булган зоналар төрләренең тулы исемлеге.

3) Федераль закон нигезендә, жыр киширлекләрен һәм капиталь төзелеш объектларын куллануны чикләу бары тик күләме һәм (яки) чикләре федераль закон таләпләре нигезендә рәсми рәвештә билгеләнгән территориидән файдалануның аерым шартлары булган зоналар чикләрендә генә гамәлдә. Жырлекләрнең, шәһәр округларының жырле үзидарә органнары үз вәкаләтләренә кертелмәгән территориидән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның күләмнәрен һәм (яисә) чикләрен билгели алмый.

Шуңа ярашлы рәвештә әлеге Кагыйдәләр кысаларында территориидән файдалануның махсус шартлары булган зоналар өч төргә бүленә:

- билгеләнгән - Россия Федерациясе законнары нигезендә чикләре билгеләнгән һәм расланган зоналар;

- билгеләүгә планлаштырыла торган-зоналары, чикләре Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнмәгән һәм расланмаган, ләкин законнар нигезендә билгеләнергә тиеш булган зоналар чикләрне билгеләүнең беркетелгән күләмнәрен һәм бертөрле кагыйдәләрен (критерийларына) ия;

- якынча зоналары - зоналары, чикләре Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнмәгән һәм расланмаган, ләкин законнар нигезендә билгеләнергә тиеш булган зоналар чикләрне билгеләүнең беркетелгән күләмнәрен һәм бертөрле кагыйдәләрен (критерийларына) ия; мондый зоналар өчен закон дәрәжәсендә бары тик якынча үлчәмнәр билгеләнгән, мондый зоналар чикләрен билгеләгән очракта исәп-хисаплар һәм (яки) әйләнәтире мохиткә йогынты дәрәжәсeneң натураль үлчәүләрен уздыру юлы белән аныкланырга тиеш.

4) Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында территориидән файдалануның махсус шартлары булган билгеләнгән зоналарның чикләре генә мәжбүри тәртиптә чагылдырыла.

5) Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында шулай ук гамәлдәге объектларга карата территориине файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре чагылышы мөмкин, алар өчен федераль законнарда һәм Россия Федерациясенең норматив хокукий актларында территориине файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрен билгеләүнең бер ук төрле кагыйдәләре билгеләнгән

Мондый зоналарга линия объектларының (электр тапшыру линияләре,

торбауткәргечләр, элемтә линияләре), автомобиль юлларының юл буе полосалары, су саклау зоналары һәм өске су объектларының яр буе саклау полосалары керә. Мондый зоналарның чикләре шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасында чагылган очракта, әлеге чикләр рәсми билгеләнгән (расланган) зоналардан территориянең махсус шартлары булган аерым шартлы билгеләр белән чагылдырыла.

Мондый зоналарның чикләрен аерып алу әлеге зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан файдалануны чикләү мәгълүмат-белешмә характеристында була һәм федераль законнар нигезендә билгеләнүгә планлаштырыла торган чикләр һәм чикләүләр буларак карала. Территориянең махсус шартлары булган зоналарның тулысынча яисә өлешчә ориентлашу чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренең һәм капиталь тәзелеш объектларының хокук ияләре әлеге зоналарда жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан файдалануны чикләүне суд тәртибендә дәгъва белдерергә хокукулы.

6) шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасында территориядән файдалануның махсус шартлары булган якынча зоналары чикләре чагылдырылмый, чөнки алар якынча характеристика ия һәм жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан файдалануны чикләү өлешендә юридик көчкә ия түгел. Россия Федерациясе суд практикасы нигезендә, территориядән шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасында файдалануның махсус шартлары булган зоналарның якынча чикләре алынган очракта, жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару кагыйдәләре мондый зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан файдалануны чикләү өлешендә гамәлдә булмаган дип танылырга мөмкин.

Якынча булган зоналарга федераль законнар таләпләре нигезендә билгеләнмәгән предприятиеләрнен, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-саклау зоналары, су белән тәэммин иту чыганакларын саклауның икенче һәм өченче пояслары зоналарының, су астында калу һәм су басу зоналарының, радиотехник объектны тапшыра торган чикләү зоналарының, территориянең махсус шартлары булган зоналарның һәм ярдәмче зоналарның башка тәрләре керә, федераль законнар нигезендә зоналар күләмнәре исәпләүләр һәм (яисә) табигый тикшеренүләр (улчәүләр) нигезендә билгеләнергә тиеш

7) ОлыАчасыр авыл жирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның тубәндәге тәрләре билгеләнгән яисә билгеләнергә тиеш:

- әчәргә яраклы һәм хужалык-көнкүрешне су белән тәэммин иту чыганакларын санитар саклау зоналары;
- су саклау зоналары, өске су объектларының яр буе саклау полосалары;
- электр чөлтәре хужалығы объектларын саклау зоналары;
- газ бүлү чөлтәрләренең саклау зоналары;
- линияләрнең һәм корылмаларның һәм элемтә саклау зоналары;
- саклау зоналары һәм магистраль торба үткәргечләрдән минималь ераклыктагы зоналар;
- автомобиль юлларының буленгән полосалары һәм юл буе полосалары.

26.2. Су белән тәэммин иту чыганакларын санитар саклау зоналары

Су белән тәэммин иту чыганакларын санитар саклау зоналарының тәрләре һәм күләмнәре СанПин 2.1.4.1110-02 «Су белән тәэммин иту чыганакларын һәм әчәргә яраклы суларны санитар саклау зоналары» нигезендә билгеләнә.

Су белән тәэммин иту чыганаклары санитар саклау зоналарына (алга таба - ЗСО) ия. Санитар саклау зоналары өч пояс составында оештырыла.

Беренче пояс (катый режимлы) су алу җайланмаларының, барлык су үткәрү

корылмаларының мәйданчыкларының һәм су үткөрү каналының территориясендегі зонасының беренче поясы күләме сакланған жир асты суларын кулланганда 30 м һәм жир асты суларын тиешенчә сакламаганда 50 м тәшкіл итә.

Беренче пояс чикләрендә югары көпшәле ағачлар утырту рәхсәт ителми, сүткәргеч корылмаларны эксплуатацияләүгө, реконструкцияләүгө һәм киңайтуға турыдан-туры катнашы булмаган барлық төзелеш төрлөре, шул исәптән төрле билгеләнештәге торба үткәргечләр салу, торак һәм хужалық-кәнкүреш биналарын урнаштыру, кешеләр яшәве, агулы химикатлар һәм ашламалар куллану ителми.

Биналар, икенче пояс территориясендә санитар режимны исәпкә алып, ССЗның беренче поясыннан читтә урнашкан ябықтардың кәнкүреш яки житештерү канализациясесе системасына яки чистарту корылмаларының жирле станцияләренә канализация суларын ағызы өчен җиһазландырылған булырга тиеш.

Икенче һәм өченче поясы (чикләуләр поясы) су үтгандарының пычрануын кисәтү өчен билгеләнгән территорияне үз эченә ала.

Жир асты су үтгандарының санитар саклау зоналарының икенче һәм өченче пояслары чикләрен исәп-хисап белән билгелиләр.

Санитария саклау зонасының икенче һәм өченче пояслары чикләрендә түбәндәгеләр тыела: туфрак катламын бозуга бәйле яңа скважиналар бораулау һәм яңа төзелеш (Роспотребнадзор идарәсенең территориаль бүлекчәсе белән мәжбүри килештерелгән очракта житештерелә); файдаланылған суларны жир асты горизонтларына күчеру һәм каты калдықтарны жир асты катламнарына күчеру, жир асты байлыктарын эшкәрту; ягулық-майлау материаллары, агу химикатлары һәм минераль ашламалар складларын, сәнәгать ағымнары, шлам саклау складларын һәм жир асты суларының химик пычрану куркынычына бәйле башка объектларны урнаштыру. Санитар саклау зонасының өченче поясы чикләрендә мондый объектларны урнаштыру, геологик контроль органнары бәяләмәсендә исәпкә алып бирелгән Роспотребнадзор органының санитар-эпидемиологик бәяләмәссе булганда, су горизонтын пычратудан саклау буенча махсус چаралар үтәлгән очракта гына рәхсәт ителә.

Шулай ук икенче пояс чикләрендә түбәндәгеләр тыела: жир асты суларының микроблар пычрану куркынычына бәйле зиратларны, үләт базларын, ассенизация басуларын, фильтрация басуларын, тирес саклагычларны, силос траншеяларын, терлекчелек һәм кошчылык предприятиеләрен һәм башка объектларны урнаштыру ; ашламалар һәм агу химикатларын куллану; төп кулланылыштагы урманны кису.

26.3. Су саклау зоналары, өске су объектларының яр буе саклау полосалары

Россия Федерациясе Су кодексының 65 статьясы нигезендә, Россия Федерациясе су кодексы су саклау зоналары елгаларның, инешләрнен, күлләрнен, сусаклагычларның яр буе линиясендеги тоташкан һәм күрсәтелгән су объектларының пычрануын, чүпләнүен, ләм утыруын, суларының саегуын булдырмау, шулай ук су биологик ресурсларының һәм хайваннар һәм үсемлекләр дөньясының башка объектларының яшәү тирәлелеген саклау максатларында хужалык һәм башка эшчәнлекке гамәлгә ашыруның махсус режимы билгеләнә торган территорияләрдән гыйбарәт.

Су саклык зоналары чикләрендә хужалык һәм башка эшчәнлеккә өстәмә чикләуләр көртөлә торган территорияләрдә яр буе саклау полосалары урнаштырыла.

Елгаларның су саклау зоналарының, инешләрнең киңлеге һәм аларның яр буе яклау полосасының киңлеге тиешле ярсызығыннан билгеләнә.

Елгаларның яисә инешләрнең су саклау зонасы киңлеге, аларның чишмә башыннан елгалар яисә инешләр өчен түбәндәге озынлык белән билгеләнә:

- 10 километрга кадәр - 50 метр;
- 10 километрдан 50 километрга кадәр - 100 метр;
- 50 километрдан һәм аннан да күбрәк - 200 метрдан.

Су саклау зоналары чикләрендә түбәндәгеләр тыела:

- туфракның уңдырышлылыгын көйләү максатларында агып төшүче сулардан файдалану;
- зиратларны, үләт базларын, житештерү һәм куллану калдыкларын күмү урыннарын, химик, шартлаткыч, агулы матдәләрне, радиоактив калдыкларны күмү пунктларын урнаштыру;
- заарлы организмнарга каршы көрәш буенча авиация чараларын гамәлгә ашыру;
- транспорт чараларының (махсус транспорт чараларыннан тыш) хәрәкәте итүе һәм туктап торуы, юллар буйлап хәрәкәт итүдән һәм юлларда һәм каты өслекле махсус жиһазландырылган урыннарда тукталудан кала;
- ягулык салу станцияләрен, ягулык-майлау материаллары складларын урнаштыру (ягулык салу станцияләре, ягулык-майлау материаллары складлары портлар, суднолар төзү һәм суднолар ремонтлау оешмалары, эчке су юллары инфраструктурасы территорияләрендә, әйләнә-тирә мохитне саклау һәм Су кодексы таләпләрен үтәү шарты белән урнаштырылган очраклардан тыш), транспорт чараларын техник карау һәм ремонтлау өчен файдаланыла торган техник хезмәт күрсәту станцияләре, транспорт чараларын юу;
- пестицидлар һәм агрохимикатлар өчен махсуслаштырылган саклагычлар урнаштыру, пестицидлар һәм агрохимикатлар куллану;
- агым суларны, шул исәптән дренаж суларны агызу;
- гомумтаралган файдалы казылмаларны әзләү һәм чыгару (гомумтаралган файдалы казылмаларны әзләү һәм чыгару 1992 елның 21 февралендәге 2395-І номерлы "Жир асты байлыклары турында" РФ Законының 19.1 статьясы нигезендә расланган техник проект карапланча, РФ жир асты байлыклары турындагы законнары нигезендә бирелгән тау бүлекләре һәм (яки) геологик бүленешләр чикләрендә файдалы казылмаларның башка төрләрен әзләү һәм чыгару белән шегыльләнүче жир асты байлыкларыннан файдаланучылар тарафыннан гамәлгә ашырыла торган очраклардан тыш).

Су законнары һәм әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге законнар нигезендә, су саклау зоналары чикләрендә су объектларын пычранудан, чүпләнүдән, ләм утырудан һәм сұлыкларны саегудан саклауны тәэммин итә торган корылмалар объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү, файдалануга тапшыру, эксплуатацияләү рәхсәт ителә. Су объектын пычранудан, чүпләнүдән, ләм утырудан һәм суларны ярлыландырудан саклауны тәэммин итә торган корылма төрен сайлау әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге законнар нигезендә билгеләнгән пычраткыч матдәләр, башка матдәләр һәм микроорганизмнарны ташлауның мөмкин нормативларын үтәү зарурлыгын исәпкә алыш гамәлгә ашырыла.

Су объектларын пычранудан, чүпләнүдән, ләм утырудан һәм сұлыкларны саегудан саклауны тәэммин итә торган корылмалар дигәндә түбәндәгеләр аңлашыла:

- үзәкләштерелгән су чыгару системалары (канализацияләр), явым-тәшем суларын агызу өчен үзәкләштерелгән су чыгару системалары;
- агып төшүче суларны үзәкләштерелгән су чыгару системаларына агызу

(ташландык суларны ағызы) өчен корылмалар һәм системалар (шул исәптән яңғыр суларын, кар суларын, үтеп көргән жири асты суларын, сиптерү-юу өчен тотыла торган суларны һәм дренаж суларын) әгәр алар шундай сулар өчен билгеләнгән булса;

- ағып тәшүче суларны (шул исәптән яңғыр суларын, кар суларын, инфильтрация, су сиптерү һәм дренаж суларын) чистарту өчен аларны чистартуны әйләнә-тире мохитне саклау өлкәсендәге законнар һәм Су кодексы таләпләре нигезендә билгеләнгән нормативлардан чыгып тәэммин итә торган локаль чистарту корылмалары;
- житештерү һәм куллану калдыкларын жыю корылмалары, шулай ук ағып тәшүче суларны (шул исәптән яңғыр суларын, кар суларын, инфильтрация суларын, су юу һәм дренаж суларын) су үткәрми торган материаллардан ясалган приемникларга чыгару (ағызы) корылмалары һәм системалары.

Су саклау зоналары чикләрендә урнашкан һәм ағып тәшүче суларны чистарту корылмалары белән жиһазланырылмаган гражданнарның бакчачылык, яшелчәчелек яисә дача коммерциягә карамаган берләшмәләре территорияләренә карата, аларны мондый корылмалар белән жиһазланырган һәм (яисә) үзәкләштерелгән системаларга totashтырган вакытка кадәр, әйләнә-тире мохиткә пычраткыч матдәләр, башка матдәләр һәм микроорганизмнар керүне булдырмый торган су үткәрми торган материаллардан ясалган приемниклар куллану рәхсәт ителә.

Яр буе яклау полосасының киңлеге су объекты ярының текәлегенә бәйле рәвештә билгеләнә һәм кирегә авышу өчен 30 м яисә кире авышу өчен 0 м, 40 м тәшкىл итә һәм 30 авышу өчен 50 м тәшкىл итә.

Елга, чишмә башыннан алып тамагына кадәр 10 км дан да кимрәк булган инеш өчен су саклау зонасы яр буе яклау полосасы белән туры килә. Елганың, инешнең чишмә башлары өчен су саклау зонасы радиусы илле метр күләмендә билгеләнә.

Яр буе саклау полосалары чикләрендә су саклау зонасы өчен билгеләнгән чикләүләр белән беррәттән түбәндәгеләр тыела:

- жириләрне сәрү;
- юила торган грунтларның өемнәрен урнаштыру;
- авыл хужалыгы терлекләрен көтү һәм алар өчен жәйге лагерьлар, ванналар оештыру

Гомуми файдаланудагы су объектының яр буе линиясе буйлап гомуми файдалану өчен билгеләнгән яр буе полосасы билгеләнә.

Гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе полосасының киңлеге 20 метр тәшкىл итә, озынлыгы чишмә башыннан тамагына кадәр 10 километрдан да артык булмаган яр буе полосасы каналларыннан, шулай ук елгалардан һәм инешләрдән тыш. Яр буе полосасы каналларының, шулай ук елгаларның һәм инешләрнең киңлеге, озынлыгы чишмә башыннан алып тамакка кадәр ун километрдан да артмаган, 5 метр тәшкىл итә. Шәһәр төzelешен зоналаштыру картасында 5 метр киңлектәге яр буе полосалары чагылдырылмый.

Һәр гражданин гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе полосасыннан, шул исәптән һәвәскәр һәм спорт балыкчылыгы һәм йөзү чараларын жәлеп итү өчен, файдаланырга хокуклы (механик транспорт чараларын кулланмыч).

Яр буе полосасы чикләрендә жири кишәрлекләрен хосусыйлаштыру тыела.

26.4. Электр чөлтәре хужалыгы объектларын саклау зоналары

Электр чөлтәре хужалыгы объектларының сак зоналары «Электр чөлтәре

хұжалығы объектларының саклау зоналарын билгеләу тәртибе һәм мондый зоналар чикләрендә урнашкан жири кишәрлекләреннән файдалануның маңсус шартлары турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2009 елның 24 февралендәге 160 номерлық карары нигезендә электр чөлтәре хужалығының гамәлдәге линияләренең һәм корылмаларының сакланышын тәэмин итү өчен билгеләнә.

Электртәргечнең һава линияләре буйлап сак зоналары жири кишәрлеге өслеге һәм һава киңлеге (электр тапшыруның һава линияләре терәкләренең биеклегенә туры килә торган биеклеккә) рәвешендә билгеләнә, параллель вертикаль яссылықлар белән чикләнгән, алар қырыйдагы үткәргечләрдән электр тапшыру линиясенең ике яғында да калыша, аларның аерылгысыз торышы тубәндәге ераклыкта:

- 1 кВ кадәр - 2 м;
- 1 дән 20 кВ - 10 м га кадәр;
- 35 кВ - 15 м;
- 110 кВ - 20 м;
- 220 кВ - 25 м;
- 500 кВ - 30 м.

Электр тапшыруның жири асты кабель линияләре буйлап сак зонасы жири асты байлықлары кишәрлеге өслегенең бер өлеше (электр үткәргечләрнең кабель сызықларын салу тирәнлегенә туры килә торган тирәнлектә) белән чикләнгән, қырый кабельләрдән 1 метр ераклыктагы электр тапшыру линиясенең ике яғында да калыша торган параллель вертикаль яссылықлар белән чикләнгән өлеше рәвешендә билгеләнә.

Саклау зоналарында электр чөлтәре хужалығы объектларының имин эшен бозарга мәмкин булган теләсә нинди гамәлләрне гамәлгә ашыру, шул исәптән аларның зарап құруенә яисә юкка чыгаруына китерү, һәм (яисә) гражданнарның гомеренә, сәламәтлегенә һәм физик яисә юридик затларның мәлкәтенә зыян китерү, шулай ук экологик зыян салуга һәм янғын чыгуға китерү тыела. Аерым алганда, тубәндәгеләр тыела:

- электр чөлтәре хужалығы объектларына керү өчен төзелгән юл һәм керү юллары чикләрендә теләсә нинди объектлар һәм предметларны (материалларны) урнаштырырга, шулай ук теләсә нинди эшләр башкарырга һәм электр чөлтәре хужалығы объектларына керү өчен кирәкле юл һәм подъездлар булдырымыйча, керүгә комачауларга мәмкин булган корылмалар төзергә;
- чүплекләр урнаштырырга;
- удар механизмнар белән эшләү, авырлығы 5 тоннадан артык булган авырлықны ташлау, сыек һәм коррозия матдәләре һәм ягулық-майлау материаллары чыгару һәм түгү (жири асты кабель линияләренең саклық зоналарында).

Электр чөлтәре хужалығы объектларының саклық зоналарында 1000 Вольттан артык көчәнеше белән, шулай ук тубәндәгеләр тыела:

- теләсә нинди саклагычларны, шул исәптән ягулық-майлау, материалларны саклау яки урнаштыру;
- балалар һәм спорт мәйданчылары, стадионнар, базарлар, сәүдә нокталары, қыр станнары, мал-туар өчен зоналар, гаражлар һәм барлык төр машиналар һәм механизмнар кую урыннары урнаштыру, билгеләнгән тәртиптә рәхсәт ителгән эшләрне башкармаучы кешеләренең күп жыелуы белән бәйле теләсә нинди чаралар үткөрү (һава электр тапшыру линияләренең сак зоналарында);
- саклагычларны теләсә нинди, шул исәптән ягулық-майлау материаллары белән күшарга яки урнаштырырга.

Саклау зоналары чикләрендә чөлтәр оешмасын язмача рәхсәтsez тубәндәгеләр тыела:

- биналар һәм корылмалар төзү, капиталь ремонтлау, реконструкцияләу яисә суту;
- тау, шартлату, мелиоратив эшләр, шул исәптән жирләрне вакытлыча су басу белән бәйле булган;
- агач һәм куаклар утырту һәм кисү;
- юл өслегеннән гомуми биеклеге 4,5 метрдан артык булган йәксез яисә йәк төялгән машиналар һәм механизмнар йөрү (нава электр линияләренең сак зоналарында);
- 4 м дан артык биеклектәге авыл хужалығы машиналарын һәм жиһазларны кулланып кыр авыл хужалығы эшләрен башкару.

26.5. Газ бүлү чөлтәрләренең саклау зоналары

"Газ бүлү чөлтәрләрен саклау кагыйдәләрен раслау турында" Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2000 елның 20 декабрендәге 878 номерлы карары нигезендә газ бүлү чөлтәрләре өчен түбәндәге сак зоналары билгеләнә:

а) тышкы газүткәргечләр трассасы буйлап - газүткәргечнең һәр яғыннан 2 метр ераклыкта уза торган шартлы сызыклар белән чикләнгән территория рәвешендә;

б) полиэтилен торбалардан жир асты газүткәргечләре трассалары буйлап, газүткәргеч трассасын билгеләү өчен, бакыр үткәргеч торбалардан 3 метр ераклыкта һәм капма-каршы яктан 2 метр ераклыкта уза торган шартлы сызыклар белән чикләнгән территория рәвешендә;

в) торбаларның материалына карамастан мәңгелек түнлү грунтларда тышкы газүткәргеч трассалары буйлап-газүткәргечнең һәр яғыннан 10 метр ераклыкта шартлы линияләр белән чикләнгән территория рәвешендә;

г) аерым газ регулятор пунктлары тиရәсендә - әлеге объектлар чикләреннән 10 метр ераклыкта үткәрелгән йомык линия белән чикләнгән территория рәвешендә. Биналар янындагы газны җайга салу пунктлары өчен саклау зонасы регламентланмыый;

д) газүткәргечләрең су асты кичүләре буйлап суднолар һәм сал йөри торган елгалар, үткәрелгән йомык линия белән чикләнгән территория рәвешендә; газүткәргечнең һәр яғыннан 100 м ераклыкта параллель яссылыklар арасында төзелгән су пространствосы участогы рәвешендә ;

е) урманнар һәм агач-куак үсемлекләре аша үтүче поселокара газүткәргечләр трассасы буенда-6 метр кинлектәге узу рәвешендә, газүткәргечнең һәр яғыннан 3 метр. Газүткәргечләрең жир өсте кишәрлекләре өчен агачлардан торбауткәргечкә кадәр ераклык газүткәргечне эксплуатацияләу срогы дәвамында агачларның биеклекеннән дә ким булмаска тиеш.

Газ бүлү чөлтәрләренең саклау зоналарына керә торган жир кишәрлекләренә аларның заарланауын кисәтү яисә аларны нормаль эксплуатацияләу шартларын бозу максатларында түбәндәге чикләүләр (йөклөүләр) урнаштырыла:

а) торак-граждан һәм житештерү билгеләнешендәге объектлар төзергә;

б) эксплуатация оешмалары белән килештереп, күперләрне, коллекторларны, аларда урнашкан газ бүлү чөлтәрләрен, автомобиль һәм тимер юлларны шуши газүткәргечләрең алдан алыш чыкмыйча, жимерергә һәм реконструкцияләргә;

в) газ бүлү чөлтәрләрен жимерүдән саклый торган яр ныгыту корылмаларын, су үткәру жайламаларын, жир өстендәге һәм башка корылмаларны жимерергә;

г) танып белү билгеләрен, контроль-үлчәү пунктларын һәм газ бүлү чөлтәрләренең башка жайламаларын күчерергә, заарларга, күмеп куярга, юкка чыгарырга;

- д) чүплекләр һәм складлар корырга, кислота, тоз, селте һәм башка химик актив матдәләр әремәләрен түгәргө;
- е) саклау зоналарын чикләргә һәм аларны томаларга, эксплуатация оешмалары персоналының газ бүлү чөлтәрләренә керүенә, хезмәт күрсәтүне үткәргө һәм килгән зыяннарны бетерүгө каршылык күрсәтергө;
- ж) учак ягарга һәм ут чыганакларын урнаштырырга;
- з) 0,3 метрдан артык тирәнлектә авыл хужалығы һәм мелиорация кораллары һәм механизмнары белән баз казырга, жирне казырга һәм эшкәртергө;
- и) газ кейләү пунктларының, катод һәм дренаж саклау станцияләренең, жир асты коелары люкларының капкаларын һәм ишекләрен ачарга, элемтә, яктырту һәм телемеханика системаларын электр белән тәэммин итүне кабызу яки сундерү;
- к) жир өсте газуткәргечләренә, киртәләргө һәм газ бүлү чөлтәрләре биналарына чит предметларны ташларга, баскычларны терәп куярга, терәкләр бәйләргө, аларга менәргө;
- л) мөстәкыйль рәвештә газ бүлә торган чөлтәрләргө тоташырга.

Югарыда күрсәтелгән чикләүләргә туры килми торган урман хужалығы, авыл хужалығы һәм башка эшләр, һәм жир горизонтын бозу һәм 0,3 метрдан артык тирәнлеккә туфрак эшкәртү белән бәйле булмаган эшләр, газ тарату чөлтәренең сак зонасында жир кишәрлекләре милекчеләре, хужалары яки файдаланучылар тарафыннан, эшләр башланганчы кимендә 3 эш кәне кала, эксплуатация оешмасына алдан язмача хәбәр итү шарты белән башкарыла. Газ бүлү чөлтәрләренең саклау зоналарында жир кишәрлеге өслеген бозу һәм 0,3 метрдан артык тирәнлектә туфрак эшкәртү башкарыла торган алдагы пунктларда каралмаган хужалық эшчәнлеге газ бүлү чөлтәрләренең эксплуатацияләү оешмасының язмача рәхсәте нигезендә гамәлгә ашырыла.

26.6. Линияләрнәң һәм элемтә корылмаларының саклау зоналары

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 1995 елның 09 июнендейгэ «Россия Федерациясе элемтә линияләрен һәм корылмаларын саклау кагыйдәләрен раслау турында» 578 номерлы каары (алга таба - Каар) нигезендә маҳсус куллану шартлары булган саклау зоналары билгеләнә:

- урман кишәрлекләрендә торак пунктлардан читтә урнашкан жир асты кабельләре өчен һәм элемтә линияләренең һава линияләре һәм радиофикация линияләре өчен - жир асты элемтә кабеле трассасыннан яисә һәр яктан кимендә 2 метр ераклыктағы һава элемтә линияләренең һәм радиофикация линияләренең қырый үткәргечләреннән параллель туры сызыklар белән билгеләнгән жир кишәрлекләре рәвешенә;

- суднолар һәм сал йәри торган елгалар, күлләр, сусаклагычлар һәм каналлар (арыклар) аша чыкканда, элемтә линияләре өчен һәм элемтә кабеле өчен - су өслегеннән бөтен тирәнлектә су пространствосы кишәрлекләре рәвешенә, һәр яктан дингез кабеле трассасыннан 0,25 дингез миль ераклығындагы параллель яссылыklар белән билгеләнгән су төбендәге жир кишәрлекләре рәвешенә, елга, күл, сусаклагыч һәм каналлар (арыклар) һәр яктан 100 метрга күчкәндә, параллель яссылыklар белән билгеләнгән;

- элемтә кабель линияләрендә жир өсте һәм жир асты хезмәт күрсәтелми торган көчәйтү һәм регенерация пунктлары өчен-көчәйтү һәм регенераци пунктларын урнаштыру үзәгеннән ябык сызык белән билгеләнә торган жир кишәрлекләре рәвешенә, яисә аларны жимерү чигеннән кимендә 3 метрга һәм жирне totashтыру контурларыннан 2 метрдан да ким булмаган куләмдә

Жир кишәрлекләндә юридик яки физик затка караган жир кишәрлекләндә элемтә линиясенең яки радиофикация линиясенең саклык зонасында грунт ачуга бәйле барлык эш төрләрен (0,3 метрдан да артмаган тирәнлектәге сөрүдән тыш) житештерүгө заказ бирүче (төзүче) тарафыннан әлеге элемтә линиясе яки

радиофикация линиясе карамагында булган предприятиедән язмача ризалық алынырга тиеш.

Элемтә линияләре һәм радиофикация линияләре трассаларында саклык зоналарының жир мәйданы, юридик һәм физик затлар тарафыннан, Россия Федерациясeneң жир законнары нигезендә, линияләренең сакланышын тәэммин итә торган һәм Карап белән билгеләнгән чикләүләрне исәпкә алып кулланыла.

Элемтә һәм радиофикация линиясе урнашкан предприятиеләргә саклык зоналарында түбәндәгеләр рәхсәт ителә:

а) үз хисабына юллар, подъездлар, күперләр һәм башка корылмалар элемтә линияләрен һәм радиофикация линияләрен эксплуатация хезмәте күрсәту өчен кирәклे булган башка корылмаларны жир милекчеләре (жир хужалары, жирдән файдаланучылар, арендаторлар) белән килешенгән шартларда урнаштырулар һәм алар әлеге предприятиеләргә элемтә корылмаларына эксплуатация хезмәте күрсәту өчен шартлар тәэммин итүдән баш тартырга хокуклы түгел;

б) элемтә линияләрен һәм радиофикация линияләрен ремонтлау өчен чокырлар, траншеялар һәм котлованнынарны ачу, алга таба аларны күмел;

в) урман кисү билетларын (ордерларны) билгеләнгән тәртиптә биреп һәм кисү урыннарын бура калдыкларыннан чистартып, урман массивлары аша узучы элемтә линияләрендә һәм радиофикация линияләрендә аварияләр булганда, аерым агачларны бу линия трассаларына якын урыннарда кисү.

Элемтә линиял әрен яки радиофикация линиясен эксплуатацияләүче предприятиеләр вәкилләре язмача рәхсәтеннән башка гына саклык зоналары чикләрендә түбәндәгеләр тыела:

а) һәртөрле тәзелеш, монтаж һәм шартлату эшләрен, грунтны жир механизмнары (комлы барханнар зоналарыннан тыш) белән планлаштыруны һәм жир эшләрен (тирәнлеккә 0,3 метрдан да артык сөрүдән тыш) тормышка ашырырга;

б) скважиналарны бораулауга, шурфованиега, грунт пробаларын алууга, шартлату эшләрен башкаруга бәйле геологик-төшерү, эзләү, геодезик һәм башка тикшеренү эшләрен башкарырга;

в) агач утырту, кыр станнарын урнаштыру, терлекләрне тоту, материаллар , азық һәм ашламалар туплау, учак яндыру, ату урыннары булдыру;

г) автотранспорт, трактор һәм механизмнар йөрү һәм тукталу урыннарын урнаштырырга, элемтә һәм радиофикация линияләре үткәргечләре астында габаритсыз йөкләр жибәрергә, каналлар (арыклар) төзергә, киртәләр корырга һәм башка каршылыклар тудырырга;

д) судноларны, баржларны һәм йөзә торган краннарны кую өчен причаллар булдырырга, төягеч-бушату, су асты-техник, су төбен тирәнәйтү һәм жир эшкәртү эшләре башкарырга, балык промыселы участоклары бүлеп бирергә, балык, башка су хайваннары, шулай ук су үсемлекләрен тоту кораллары белән чыгарырга, су сиптерү, бозны вату һәм әзәрләү эшләрен башкарырга. Судноларга һәм башка йөзү чараларына якорьлар ташлау, аерым якорьлар, чылбырлар, лотлар, сөйрәлүләр һәм траллар белән узу тыела.

е) электр тапшыру линияләрен, радиостанцияләрне һәм электр магнит энергиясен нурландыра торган һәм элемтә һәм радиофикация линиясене куркыныч йогынты ясый торган башка объектларны төзу һәм реконструкцияләү;

ж) жир асты элемтә линияләрен уза торган элемтә линияләрен исәпкә алмыйча, жир асты коммуникацияләрен һәм коррозияне саклауны гамәлгә ашыру.

Элемтә һәм радиофикация линияләренең нормаль эшен бозарга мәмкин булган төрле гамәлләрне башкару тыела, аерым алганда:

а) элемтә кабельләре салынган, нава элемтә линияләре һәм радиофикация линияләре баганалары урнаштырылган, радиорелей станцияләренең техник

корылмалары, кабель тартмалары һәм бүлү тартмалары урнаштырылган, заказчылар (төзүче) тарафыннан элемтә линияләрен һәм корылмаларын, элемтә линияләрен һәм корылмаларын, радиофикиация линияләрен һәм корылмаларын шуши линия һәм корылмаларны алып тора торган предприятиеләр белән килемштереп, аларны алдан чыгармыйча, биналар һәм күперләрне суту һәм реконструкцияләү, коллекторларны, метрополитен тунельләрен һәм тимер юлларны үзгәртеп кору;

б) жир асты кабель линияләре трассаларын күмү, бу трассаларда вакытлыча складлар, химик актив матдәләр һәм сәнәгать, көнкүреш һәм башка калдыклар ташлау урыннарын урнаштыру, үлчи торган, сигнал, кисәтү билгеләре һәм телефон коеларын вату;

в) хезмәт күрсәтелми торган көчәйтү һәм регенерация пунктларының (жир есте һәм жир асты) һәм радиореле станцияләренең, телефон канализациясенең кабель коеларының, бүлү шкафларының һәм кабель тартмаларының ишекләрен һәм люкларын ачарга, шулай ук элемтә линияләренә totashтырырга (бу линияләрдә хезмәт күрсәтүче затлардан тыш);

г) техник персоналның иркен үтеп көрүенә комачаулый торган элемтә линияләре трассаларын киртәләү;

д) үз белдеге белән абонент телефон линиясенә һәм элемтә хезмәтләреннән файдалану максатларында радиофикиация линиясенә totashтыру;

е) элемтә һәм радиофикиация корылмаларына зыян китерегә мөмкин булган башка гамәлләр кылышырга (нава элемтә линияләренең таяну һәм арматурасын заарларга, чыбыкларны кисәргә, аларга чит предметларны һәм башкаларны элеп куярга).

26.7. Чыганакларны төзекләндерү обьектларының саклык зоналары

Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының "Нефть һәм газ ятмаларын янгын куркынычсызлыгы таләпләрен яңарту" кагыйдәләре жыелмасын раслау турында" 2015 елның 17 июнендәге 302 номерлы боерыгы нигезендә нефть һәм газ ятмаларын төзекләндерү обьектларына нефть, газ транспорты һәм конденсат мәйданнарыннан алып магистраль торбауткәргечләренә (яки башка өзөрлек мәйданчыкларына кадәр) промыселлы торба үткәргечләре керә. Жирлек территориясе буйлап промысел һәм магистраль газ һәм нефть үткәргечләр уза. 284.1325800.2016 "Нефть һәм газ өчен промысел үткәргечләре. Сәнәгать нефть үткәргечләреннән проектлау һәм житештерү кагыйдәләре" 75 м күләмендә минималь мөмкин булган ара зонасы билгеләнә.

Торба үткәргечләрнең заарлару мөмкинлеген бетерү өчен (аларны теләсә нинди кую рәвешендә) саклык зоналары билгеләнә. Торба үткәргечләрнең саклау зонасы күләме магистраль торба үткәргечләрне саклау кагыйдәләре (Россия Дәүләт шәһәр техник күзәтчелегенең 1992 елның 22 апрелендәге 9 номерлы каары белән расланган) һәм торба үткәргечләрнең сак зоналарында жирләрдән файдалану тәртибендә (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2007 елның 20 августындагы 395 номерлы каары белән расланган) билгеләнә һәм 25 м тәшкил итә. Торба үткәргечләрнең саклык зоналарына керә торган жир кишәрлекләре жирдән файдаланучылардан алымый һәм, югарыда күрсәтелгән нормативларны мәжбүри үтәп, авыл хуҗалыгы һәм башка эшләр башкару өчен файдаланыла.

26.8. Саклау зоналары һәм магистраль торбауткәргечләрдән минималь ераклыктагы зоналар

нче каары белән расланган Магистраль торба үткәргечләрне саклау кагыйдәләре нигезендә, магистраль торба үткәргечләрнең сак зоналарында тубәндәгеләр тыела:

- танып белү һәм сигнал билгеләрен, контроль-үлчәү пунктларын күчерергә, күмәргә һәм сыйндырырга;

- кабельле элемтәнең көчәнеш пунктларының люкларын, капкаларын һәм ишекләрен ачарга, линия арматурасы төеннәрен, катод һәм дренаж саклау станцияләрен, линия һәм күзәту көеларын һәм башка линия жайламаларын ачарга, краннарны һәм ишекләрне ачарга һәм ябарга, элемтә, энергия белән тәэммин иту һәм торбауткәргечләрнең телемеханикларын сүндерергә яисә кабызырыга;

- чүплекләр ясарга, кислота, тоз һәм селте эремәләрен ағызырга;

- труба үткәргечләрне җимерүдән, ә янәшәдәге территорияне һәм әйләнәтирә урынны - транспортлана торган продукцияне авария хәлендәге түгелүдән саклый торган яр буе ныгыту корылмаларын, сууткәргеч жайламаларны, җир һәм башка корылмаларны җимерергә ;

- учак яндырырга һәм ачык яисә ябык ут чыганакларын урнаштырырга;

- саклау зоналарын киртәләп яисә үзгәртеп корырга, торба үткәргечен һәм аның объектларын эксплуатацияләүче оешмаларга яки алар тарафыннан вәкаләтле оешмаларга торба үткәргечләргә хезмәт курсәту һәм ремонт ясарга, һәм объектларда килеп чыккан аварияләрне, һәлакәт нәтижәләрен бетерү эшләрен башкаруда комачауларга.

Торба үткәргечләрнең саклау зоналарында торба үткәргеч транспорт предприятиеләре белән килештермичә тубәндәгеләр тыела:

- теләсә нинди төзелмәләр һәм корылмалар ясарга,

- агачлар һәм куаклар утыртырга, салам өөп куярга, атларны ачык һавада бәйләү өчен багана урнаштырырга, терлек асаррага, балык промысел участоклары бүләп бирергә, балык, шулай ук су хайваннары һәм үсемлекләре табышы җитештерергә, малларны су эчтерергә, бәке казырга һәм боз әзерләргә;

- торба үткәргечләр трассасы аша юллар һәм кичүләр төзергә,

- автомобиль транспорты, тракторлар һәм механизмнар стоянкалары корырга,

- бакчалар һәм яшелчә бакчалары урнаштырырга;

- мелиоратив җир эшләре башкарырга, сугару һәм киптерү системалары төзергә;

- ачык һәм җир асты, тау, төзелеш, монтаж һәм шартлату эшләрен башкарырга, грунт планировкасын һ.б.

- скважиналар, шурфлар төзү һәм туфрак пробалары алу (туфрак үрнәкләреннән тыш) белән бәйле геологик-төшерү, геологик разведка, эзләү, геодезик һәм башка тикшеренү эшләрен башкарырга.

СП нигезендә 36.13330.2012 "СНиП 2.05.06-85*. Магистраль торбауткәргечләр" һәм СП 284.1325800.2016 "Нефть һәм газ өчен промысел үткәргечләре. Эшләрне проектлау һәм җитештерү кагыйдәләре» торбауткәргечләргә кадәр минималь ераклыктагы зоналарда тубәндәгеләрне урнаштыру рәхсәт ителми:

- торак пунктлар;

- дача йортлары булган коллектив бакчалар;

- аерым сәнәгать һәм авыл хужалыгы предприятиеләрен;

- кошчылык фабрикалары, теплица комбинатлары һәм хужалыклары;

- файдалы казылмаларны эшкәртү карьеерлары;

- автомобильләр өчен гаражлар һәм ачык тукталышлар;

- кешеләр күпләп жыела торган аерым биналар (мәктәпләр, хастаханәләр, балалар бакчалары, вокзаллар һ.б.);

- тимер юл станцияләрен; аэропортларны; елга портларын һәм

пристаньнары; гидро-, электростанцияларнен; I-IV класслы елга транспортының гидротехник корылмаларын;

- су үткөргечләрнен чистарту корылмалары һәм насос станцияләре;
- 1000 м³ дан артык саклана торган жиңел кабынып китүчән һәм янучан съеклыклар һәм газ складларын; автомобильләргә ягулык салу станцияләрен h.b.

26.9. Автомобиль юлларының бүленгән полосалары һәм юл буе полосалары

Торак пунктлар чикләрендә урнашкан автомобиль юлларыннан тыш, автомобиль юллары өчен юл буе полосалары билгеләнә.

Автомобиль юллары - автомобиль юлларын бүленгән полосасына якын урнашкан территорияләр, алар чикләрендә юл хәрәкәте иминлеге таләпләрен тәэмин итү максатларында жир кишәрлекләрнән (жир кишәрлекләре өлешиләрнән) файдалануның маxсус режимы, шулай ук автомобиль юлын реконструкцияләүнен, капиталь ремонтлауның, ремонтлауның, аның сакланышының нормаль шартларын, автомобиль юлын үстерү перспективаларын исәпкә алып билгеләнә.

Автомобиль юллары классына һәм (яисә) категориясенә карап, аларның үсеш перспективаларын исәпкә алып, һәр юл буе полосасының киңлеге түбәндәгө күләмдә билгеләнә:

- I һәм II категорияләрдәге автомобиль юллары өчен - 75 метр;
- III һәм IV категорияләрдәге автомобиль юллары өчен - 50 метр;
- V категория автомобиль юллары өчен - 25 метр.

Автомобиль юлларын буе полосалары чикләрендә капиталь төзелеш объектларын, юл эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән объектларны, юл сервисы объектларын төзү, реконструкцияләү, реклама конструкцияләрен, мәгълүмат такталарын һәм күрсәткечләрне урнаштыру автомобиль юлы хужасылының язма ризалыгы булганда рөхсәт ителә. Бу ризалыкта автомобиль юлларын буе полосалары чикләрендә мондый объектлар төзүне, реконструкцияләүне, реклама конструкцияләре, мәгълүмат такталары һәм күрсәткечләр урнаштыруны гамәлгә ашыручы затлар тарафыннан үтәлүе мәжбүри булган техник таләпләр һәм шартлар булсынга тиеш.

Федераль, региональ яисә муниципаль, жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының юл буе полосаларын билгеләү түрүндагы яисә мондый юл буе полосаларын үзгәрту түрүндагы карап дәүләт хезмәтләрен күрсәтү һәм юл хужасылыгы өлкәсендә дәүләт мәлкәтенә идарә итү функцияләрен гамәлгә ашыручы федераль башкарма хакимият органы, Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимиятенең вәкаләтле органы, жирле үзидарә органы тарафыннан тиешенчә кабул ителә. Федераль башкарма хакимият органы, Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимиите органы, федераль, региональ яисә муниципальара, жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының юл буе полосаларын билгеләү түрүнде яисә мондый юл буе полосаларын үзгәрту түрүнде карап кабул иткән жирле үзидарә органы мондый карап кабул ителгән көннән жиңе көн эчендә шәһәр округының жирле үзидарә органына, муниципаль районның жирле үзидарә органына, мондый карап кабул ителгән территорииләргә карата жирлекнән жирле үзидарә органына жибәрә.

Жирлек территориясендә 75 метр киңлектәге "Волга" М-7 гомуми файдаланудагы федераль әһәмияттәге автомобиль юлларын буе полосалары урнашкан.

27 статья. Махсус сакланыла торган табигать территорияләре чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү

Жирлек территориясендә махсус сакланыла торган табигать территориясе (алга таба - ООПТ) «Свияжский» тәбәк әһәмиятendәге дәүләт табигый тыюлыгы урнашкан.

Шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында ООПТ уңайсыз антропоген йогынтыны булдырмас өчен Бердәм дәүләт күчесез милек реестры мәгълүматлары буенча шәһәр төзелеше зоналары картасында күрсәтелгән ООПТ һәм территориаль зоналарның чикләре күрсәтелгән. ООПТ чикләрендә ООПТ табигый комплексларына тискәре (заарлы) йогынты ясый торган эшчәнлек тыела. ООПТ чикләрендә жир кишәрлекләре милекчеләрендә, жирдән файдаланучыларда һәм жир кишәрлекләрен арендалаучыларда жир кишәрлекләре алымный һәм бу жир кишәрлекләре өчен махсус хокукий режимны үтәп, алар тарафыннан файдаланыла..

ООПТ составына кертелгән торак пункт территориясендәге жир кишәрлекләреннән файдалану әлеге махсус саклау режимын исәпкә алып башкарылырга тиеш. Мондый торак пункт территориясенә карата шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнар нигезендә шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә һәм ООПТ законнары буенча ООПТ турындагы нигезләмә белән билгеләнә..

28 статья. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча жир кишәрлекләрен һәм капиталь төзелеш объектларын куллануны чикләү

Мәдәни мирас объектларын саклау «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният һәйкәлләре) турында» 25.06.2002 ел, № 73-ФЗ, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» 01.04.2005 ел, № 60-ТРЗ Татарстан Республикасы Законы, башка норматив хокукий актлар таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

Мәдәни мирас объектларын саклау зоналары мәдәни мирас объектларын саклауны тәэмин итү максатларында билгеләнә.

Саклау зоналары чикләре мәдәни мирас объектларын саклау зоналары проекты белән билгеләнә, ул күрсәтелгән зоналарда урнашкан мәдәни мирас объектларының проектлаштырыла торган зоналары һәм территорияләре чикләре тасвиrlамасын, әлеге зоналар чикләрендә жирләрдән файдалану режимнары һәм шәһәр төзелеше регламентлары проектларын үз эченә алган текст рәвешендәге һәм карта (схема) рәвешендәге документациядән гыйбарәт.

Саклау зоналары проектларын эшләү, саклау зоналары чикләрендә территориядән файдалану режимнарын билгеләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкарьләр) саклау зоналары турындагы нигезләмәне раслау турында» 2015 елның 12 сентябрендәге 972 номерлы каары, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» 2005 елның 01 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм башка норматив хокукий актлар белән җайга салына.

Зеленодольск районының жирле үзидарә органнары тарафыннан бирелгән мәдәни мирас объектлары исемлегенә ярашлы рәвештә, Олы Ачасыр авыл жирлеге территориясендә, кадастр номеры 16:20:200105:14 булган жир кишәрлекендә "Мәгърифәтче, галим һәм язучы Каюм Насыйри туган һәм яшәгән йорт"(1825 - 1902) төбәк (республика) әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты урнашкан.

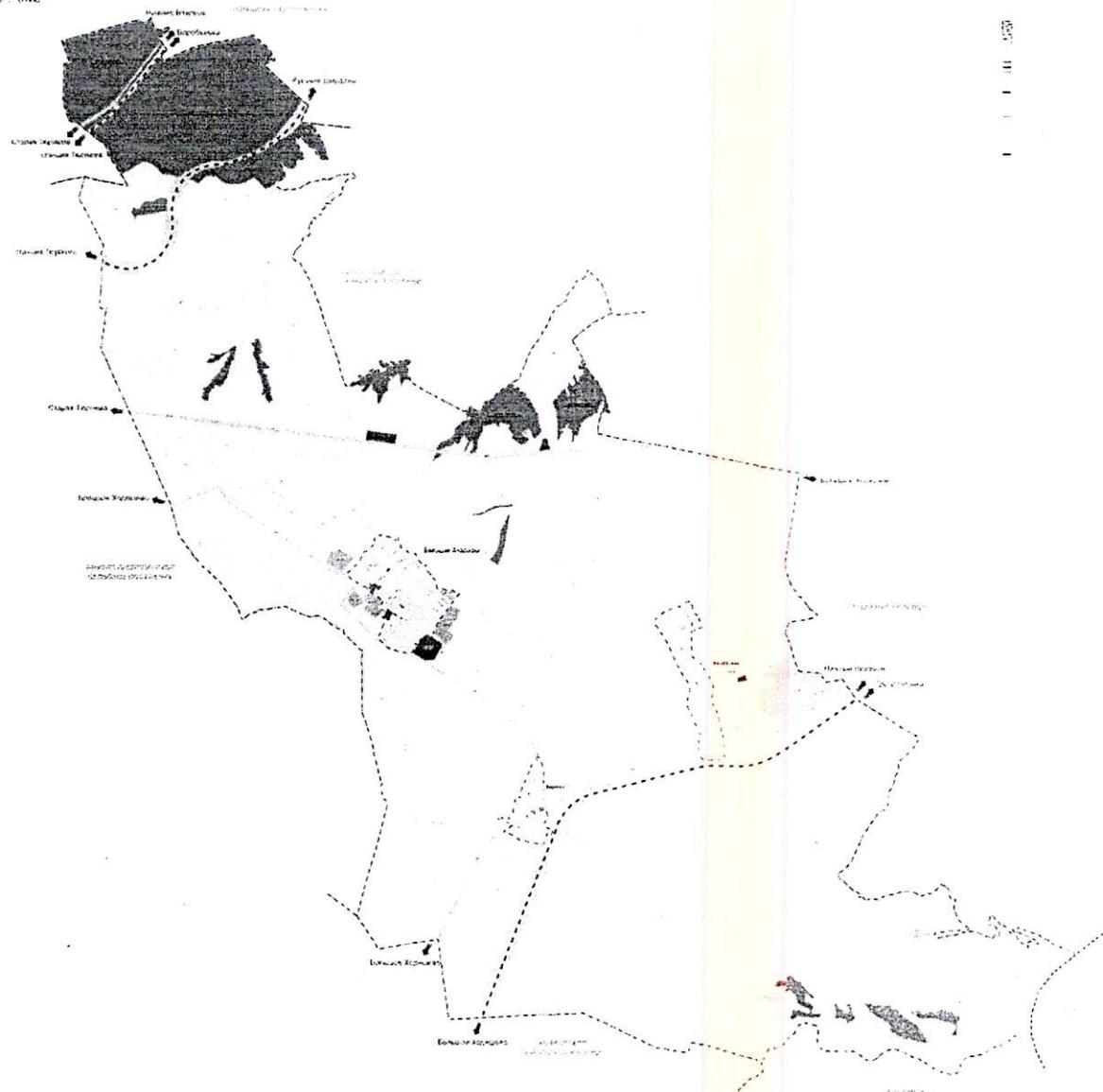
XI БҮЛЕК. Халық өчен коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территорияне минималь рәхсәт ителгән дәрәҗәдә тәэммин итү дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булганның максималь рәхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре

Россия Федерациясе Шәһәр төzelеше кодексы нигезендә территориянен коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэммин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәҗәсенең исәп күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектларның шәһәр төzelеше регламенты составында халық өчен максималь мөмкин булган территориаль файдалану дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре шәһәр төzelеше регламенты кулланыла торган территория чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган очракта күрсәтелә.

Чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләр муниципаль берәмлек чикләрендә Олы Ачасыр авыл жирлеге билгеләнмәгән, шуңа бәйле рәвештә өлөгө Кагыйдәләр материалларында күрсәтелмәгән.

ПРАВИЛА ЗЕМЛЕПОЛЬЗОВАНИЯ И ЗАСТРОКИ ВОЛЫШЕВАСКАГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ДЕЛНОВОЙСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
КАРТА ГРАДОСТРОИТЕЛЬНОГО ЗОНИРОВАНИЯ ТЕРРИТОРИЧЕСКИХ ЗОН

М 1:50 000

ПРАВИЛА ЗЕМЛЕПОЛЬЗОВАНИЯ И ЗАСТРОЙКИ БОЛЫШАНАСРУСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ДЕБЕНОВЬСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
КАРТА РАДИОСТРОИТЕЛЬНОГО ЗЕМЛЯВРАТИЛЬНОГО ЗОНЫ С ОБЩИМИ УСЛОВИЯМИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ

М 1:10 000

